

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Grozen pokolj v okolici Zagreba: 11 nedolžnih žrtev

Večtisočglava množica navalila na grad bivšega hrvatskega bana Mihajlovića in pomorila šeststiansko deputacijo JRZ, nato pa pomorila tričlansko rodbino dobrovoljca Bute in zažgala njegovo hišo ter v tretjem spopadu ubila še nekega kmeta

Zagreb, 18. aprila. r. V zagrebškem okoliščem sreču samoborskem je bila včeraj jutraj po pozivu dr. Mačka zadušnica za pokojnim bivšim narodnim poslancem Brkljačevićem, ki ga je na večji petek v prepiru ubil kriminalni tip Pejnović, ki je bil svojo ječasnjo četnik. Ta umor je dal povod za splošno gonjo proti četnikom. Na komemoraciji, ki se je včeraj vršila po zadušnici v Samoboru, je govoril prof. Tomašić par tisoč kmetom o tem dogodku. Dognano je, da so se udeleženci vračali s te žalne svečanosti silno razkačeni. Posebno divje so bili razpoloženi proti četnikom.

V tako skrajno razburjenem in razdraženem razpoloženju je skupina kmetov v vasi Rakitje srečala sedemčlansko deputacijo JRZ iz Zagreba, ki je bila na poti v Kerestinec k nekdanjemu hrvatskemu banu Mihaloviću, ki je predsednik banovinske organizacije JRZ, da se mu pritoži zaradi postopanja nekaterih funkcionarjev JRZ v Zagrebu. Videč te ljudi, je neki kmet zaklical: Glejte, četniki gredo! Sam ta klic je zadostoval za splošni alarm. Kmetje so udrili za deputacijo, ki je pospešila korake in hitela v zavetje dvorca bana Mihalovića. Med tem se je okrog dvorca zbrala ogromna množica kmetov iz bližnjih vasi. Naposled je bilo zbranih okrog 5 do 7 tisoč ljudi, ki so zahtevali, naj jim izroče domnevne četnike. Ban Mihalović je skušal množico pomiriti, a zaman. Med deputacijo so spoznali nekega Katanca, ki je bil res »vojvojsko četnik, a je pred leti po razpustu zagrebske organizacije četnikov prekinil stike s to organizacijo.

Posredovanje bana Mihalovića je ostalo brezuspešno. Naposled so celo njega prišli in ga proglasili za talca, zahtevajoč, da prisili člane deputacije, da se predajo kmetom. Ko je eden izmed deputacij JRZ, neki Cipera res prišel iz dvorca na dvorišče, je padel strel. Cipera se je ranjen zgrudil. Takoj nato je začelo pokati in Cipera je bil ubit. Nato so kmetje jurili na grad, s sekirami razbili vrata in po vsem dvorcu iskali domnevne četnike. Pri tem so naleteli na soprog bana Mihalovića in tudi njo pretepali ter zahtevali, da jim pokaže, kje so skriti omladinci. Vse sobe so demoliirali in naposled iztaknili omladince skrite v kopalnici. Omladinci so neprestano zatrjevali, da niso četniki ter da naj jih puste. Pobesnela drhal se je zahtevala, da se do nagega slečijo in drug za drugim pridejo ven. Nesrečni omladinci so se res slekli. Ko pa je prvi stopil iz kopalnice neki Velimir Gogić, so ga takoj pobili na tla.

Nato so vdrl v kopalnico, kjer so priredili pravcato mesarsko klanje. Vseh nesrečnih pet mladeničev so na zverinski način pobili, nato pa njihova trupla zmetali na dvorišče, kjer je pobesnela drhal že mrtve pretepala.

Smrtno ranjeni Gogić se je med tem zavedel. Ko so opazili, da je še pri življenju, je moral pred drhaljo nag plesati, peti sramotilne pesmi in naposled piti iz gnojnice. Končno so ga zvezali ter ga skupno z banom Mihalovičem in njegovo rodbino vlekli seboj. Spetoma so jih še neprestano pretepali.

Med huronskim krikom in vikom je pobesnela množica vdrla v vas Rakitje, kjer je imel svojo domaćijo bivši dobrovoljec Jovan Buta. Ker je bil svojčasno četnik, so ga takoj napadli. Buta se je s svojo ženo, 17-letno hčerko in 10-letnim sinom zatekel v hišo. Hišo so takoj obkolili. V obrambi je Buta ustrelil skozi okno in zadell nekega kmeta. Nato so z vseh strani vdrl v hišo, poklali njega, ženo in hčerko ter hišo zažgali.

Od tu je večja skupina krenila v selo Pleševica, kjer je prišlo zopet do spopada, v katerem je bil ubit neki Ignacij Hercog, kmet Tomo Rubinčič pa hudo ranjen.

V Zagrebu so o teh dogodkih izvedli še le pozno zvečer in so se le okrog 8. zvečer poslali v Kerestinec večje oddelke orožništva.

Včeraj se je pričela sodna preiskava. Sodna komisija si je ogledala pozorišče dogodkov in napravila točne zapisnike. Trupla žrtev so prepeljali v Zagreb, kjer bodo danes obducirana. Oblasti vodijo preiskavo in so doslej aretirali okrog 30 glavnih voditeljev kmečke množice.

Žrtve groznega zločina

1. Karlo Katanec, trgovec iz Zagreba,
2. Predrag Golemović, bivši policijski stražnik iz Zagreba,
3. Ibrahim Mahmudbegović, dijak iz Tuzle,
4. Aleksa Blagojević iz Beograda,
5. Ivan Cipera, mehanik iz Oriovca pri Zagrebu,
6. Neki Vollmoost iz Zagreba.

Zagreb, 17. aprila. o. Morda nič manjše množice, kakor so včeraj oblegale grad bana Mihalovića, so se zbirkale danes okrog pozorišča včerajšnjih krvavih dogodkov. Po cestah, ki vodijo proti Samoboru in Kerestincu, švigajo številni avtomobili in mototiklji, pa tudi samoborski vlak je stalno prenapolnjen. Mnogi romajo celo peš v celih procesijah proti Samoboru.

Šele danes se kaže početje drhali v prvi luči. Idilični dvorec g. Mihalovića, ki leži v ozadju vasi na nizkem holcu, ob-

dan od lepega parka z večjim gozdom v ozadju, je kakor da je divjala preko njega vojna furija. Lepo urejeni park je popolnoma opustošen in že po tem se vidi, da je bila tu zbrana cela vojska. Celotno gozdu je vse pohojeno in mlada podrast polomljena in poteptana. Grad sam je podooben poslopju, ki je prestalo hudo kano. Šipe so razbite, zidovje opraskano, vrata razčakana. Okrog in okrog se vidi sledovi krvi.

Napad na mestno hišo v Varaždinu

Varaždin, 18. aprila. r. Včeraj popoldne se je zbrala pred mestno hišo v Varaždinu večtisočglava množica, ki je med burnimi demonstracijami zahtevala, da poda predsednik občine in občinski odbor takoj ostavko. Ker predsednik občine na to zahtevo ni pristal, so

demonstrantje napadli mestno hišo ter jo zasedli. Nastopila je žandarmerija, ki je izpraznila mestno hišo ter demonstrante razgnala.

Več demonstrantov je bilo težje in lažje ranjenih. Smrtnih žrtev na srečo ni bilo. Preiskava je v teku.

Turčija zasedla Dardanele

Včeraj so turške čete zasedle demilitarizirano ozemlje vzdolž dardanelske ožine

Carigrad, 18. aprila. AA. (Havas) Po poročilih iz Ankare je bila 15. t. m. seja turške vlade pod predsedstvom predsednika republike Ataturka. Seji je prisostvoval tudi načelnik glavnega generalnega štaba. Ministrski svet je sklenil, zasedati demilitarizirani pas morskih ožin z vojaštvom. V zvezi s tem, poročajo, da so turške čete 16. aprila zvečer zasedle morske ožine.

(Havas pristavlja temu poročilo: To vest poročamo z vsem pridržkom, čeprav izhaja iz vira, ki je dobro poučen. Vprašali smo za nujna nadaljna pojasnila pri anatolski agenciji.)

Pariz, 18. aprila. z. Uradno objavlja, da je sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov predal turškemu veleposlaniku noto, v kateri pravi, da je vlada pripravljena sodelovati pri pogajanjih za Dardanele, kakor to predlaga turška vlada.

Atene, 18. aprila. AA. Posebni Hasvasov dopisnik poroča: Grški tisk z zadovoljstvom beleži dejstvo, da po koraku turške vlade lahko Grčija oboroži otoka Lemnos in Samotro. V grškem tisku se prav tako povdarja, da bi bilo treba oborožiti tudi otoke Kios, Samos in Mitilene.

Vse desničarske organizacije v Španiji razpuščene

Okrog 900 voditeljev je bilo aretiranih — Alarmno stanje je podaljšano za mesec dni

Madrid, 18. aprila. z. Ponoči opolnoči je bilo objavljeno, da je splošna stavka v prestolnici končana. Snoči je v mestu vladal popoln red in mir, kar pa je treba pripisati strogim odredbam oblasti. Patrulje meščanske garde so ustavljale vsakogar, ki je izgedal sumljiv in ga preiskale. Čete madridske posadke so bile ves večer in celo noč v strogi pripravljenosti. Večerni listi so izšli, ostali pa so večinoma neprodani, ker so se prodajalci pridružili stavkujočim. Plinska rasvetljava je delovala, električni tok pa je bil ustavljen.

V vseh krajih Španije so bile aretirane vodilne osebe oblastnih in krajevnih organizacij Španske Falange. Izvršenih je bilo mnogo preiskav. V teku teh preiskav je bilo aretiranih nad 900 oseb zaradi tega, ker so orožje pri sebi brez oblastnega dovoljenja. Vse te osebe bodo prišle pred izredna sodišča po skrajšanem postopku.

Vlada je na včerajšnji seji sklenila, da vse fašistične organizacije proglašajo za nezakonite. Za 30 dni je podaljšano alarmno stanje.

Francoski komunisti za narodno slovo

Pariz, 18. aprila. AA. Havas poroča: Komunistični poslanec Thorez je imel snoči v radiu govor. Najprej se je izjavil proti parazijski manjšini, o kateri je govoril tudi predsednik vlade, nato pa je govoril o zunanjih politikah. Enostranska kršitev lokarnske pogodbe in zasedbo Porenja od strani g. Hitlerja pomenita hudo grožnjo za Francijo in Belgijo. Mi želimo, da Francija, katere s'novi so zedinjeni in svobodni, lahko reče: Ne zahtevamo niti pedit tujje zemlje, ne damo pa tudi pedit svoje zemlje. Na koncu je rekel, da njegova stranka dela za narodno edinstvo in za pomirjenje med vsemi deli francoskega naroda.

Izgredi v Lvovu

Varšava, 18. aprila. z. V Lvovu je prišlo včeraj do nemirov. Uradno poročilo pravi, da je pri včerajšnjih izgredih padlo 11 oseb. Po kasnejših poročilih je nad 15 žrtev. Vojski, ki je bila poklicana, da okrepi redarstvo, ni bilo treba intervenirati. Agencija Iskra poroča, da je sedem redarjev hudo ranjenih, 25 pa lahko. Prišli so 200 demonstrantov. Poročilo, da so med izgredi kradli v trgovinah in sežigali, potrjujejo.

Preiskava, ki je bila uvedena zaradi včerajšnjih dogodkov v Lvovu, je dokazala, da so jih povzročili komunistični agenti in kriminalni tipi. Več organizacij v Lvovu, med njimi bivša bojovniška organizacija, je objavila na prebivalstvo poziv, da naj čuva red in mir. V teh proglaših dolže skrajne levčarske elemente, da so oni krivi incidentov. Zupan je izdal sličen proglas.

Kdo je streljal na bolnice?

London, 18. aprila. AA. DNB poroča: Diplomatska korespondenca med Italijo in Anglijo glede bombardiranja neke angleške ambulane v Abesiniji je bila objavljena včeraj v obliki »bele knjige«. Italijanska vlada je izjavila po obvestilu svojega glavnega štaba, da je angleška ambulanta tri dni streljala na italijansko letala. Zato ne nosijo odgovornosti italijanska, ampak angleška vlada. V angleškem odgovoru se odločno demantirajo te vesti, da bi se streljalo iz angleške ambulante, odnosno da je ambulanta služila Abesincem za skrišališče. Angleška vlada se pridružuje pravico, da zahteva odškodnino za veliko materialno škodo, ki jo je pretrpela angleška ambulanta.

Par besed o pronunciamentu

Resni dogodki na Španskem, kjer se priznava pobožno in boguvdano ljudstvo od časa do časa vedno znova pobuni proti cerkvam, samostanom in semeniščem in jim pošlje na streho rdečega petelina, bi morali po našem mišljenju »Slovenčev« gospodo pretresti vsaj toliko, da ne bi omalovaževala dogodkov pod Pireneji s tem, da jih prizmerja z našim javnim življenjem. Dobro je znano, kako globoko je gospodom šinil strah v kosti zaradi španskega presenečenja, zato mislimo, da v »Slovencu« ni umetna ista frazeologija, kadar gre za naše razmere. Vsa javnost namreč vidi, da pri nas ne rušimo cerkva, samostanov in semenišč, marveč da nasprotno rastejo kakor gobe po dežju. Čemu tedaj bombastične besede o revoluciji, o prevratnem pronunciamentu in slično nelepno pretiravanju. Morda bo stvar v tem: Gospodje slutijo, da bodo morda v bodočnosti še čisto rabili prekuško izrazoslovje, ko bodo poročali o dogodkih na iberškem polotoku in nočejo priti iz vaje; da pa ne pridejo, se vztrajno vadijo v njem, kadar pišejo o naših domačih dogodkih. Če ima ta smotrna ekonomija res omenjeni namen, potem je vse v najlepšem redu, samo bati se je, da naše dobro ljudstvo v prihodnje ne bo več verjelo »Slovenčevim« poročilom iz Španije, ako bodo pisane v istem slogu in z istimi besedami, kakor pretirana filipika o naših krotkih razmerah. Po naših mislih je v ostalem zelo neumestno klicati vrage, govoriti o revoluciji in delati nepotrebno paniko.

»Slovenčev« logika, s katero razčlenja neko okrožnico nekega akcijskega odbora, je naravnost neprepeljiva. Primitivna naivnost namreč odseva iz ugotovitve, da »kdo misli na zakonita sredstva, ne bo pošiljal tajnih okrožnic, po tajni poti osebam, označenim s šifro«. To brez dvoma velja, saj je pismenska tajnost zanjena, saj po izjavi g. notranjega ministra v proračunski debati tisk nima nikakršnih omejitev, kvečjemu da listi dobe sem in tja blagohoten nasvet, kako naj pišejo, da se izognejo pretiranemu strganju gostim tiskovnega zakona. Tudi ta izjava g. ministra Korošca drži v polnem.

obsegu in beseda za besedo. Po vsem tem je naravnost nerazumljivo, zakaj se omenjeni akcijski odbor poslužuje tajnih polov in še tajnejših šifer. Mislimo, da tiči za to stvarjo predvsem mnogo romantike in to prevratne in zaročniške, kajti to izdajajo ravno šifre in tajni način razpečevanja, dasi vsebina ni kar nič prevratniška in zaročniška. Je namreč po pojmovanju vsakega dobromišlečega državljana popolnoma nenevarna in ne vsebuje prav nič tistega, kar bi ji rad podtaknil »Slovenec«. Celo daleč pa je od znašne šenčurske ideologije.

Zato se naravnost čudimo s »Slovencem« vred, zakaj omenjeni odbor ni poslal okrožnice listom, da bi jo priobčili. Prepričani smo namreč, da je »Slovenčev« začuden zelo resno in iskreno. Gospodje ob Zmajskem mostu tudi že vedo, da se navodila »opasne« okrožnice že izvajajo. Nekje pod šmarno goro v neki gostilni, — i, kje pa drugje! — je nekdo, ki je dobro posvečen v skrivne namere akcijskega odbora, že take klatil, da je gospode na vso moč preplasil in da bi ga bili že zaprli, ako bi se šifra dala aretirati, uklenili in posadili v zapor. Pa je ravno v prirodi šifre, da se z njo ne da postopati, kakor bi kdo želel. Na Dolenjskem in na Štajerskem je še hujše, kakor piše »Slovenec«. Tam so se celo razpasle šifre. Seveda je šmarnagorska šifra pristaš JNS in je govorila pod vplivom ruine kapljice. V Polhovem gradu pa je nasprotno nekdo, ki ni pristaš JNS in ki tudi ni šifra, marveč znan človek, v gostilni — i kje pa drugje! — pod vplivom ruine kapljice govoril še drugačne stvari, recimo: punktaško-šenčurske, pa se še vedno giblje na svobodi. Take grozne stvari se gode v gostilnah, da »Slovenec« upravičeno zasleduje prekuški duh, ki se je tako razširil po naši domovini: tri mesece vsi prekuhi ne bodo prišli do posla, kajti stvar se bo prav gotovo sama že prej prekučila, — kakor pravi okrožnica nekega akcijskega odbora, ki ji »Slovenec« v svojem velikem strahu verjame vse do zadnje pičice. Strah ima pač velike oči, tako velike, da je proglasil omenjeno okrožnico za španski pronunciamento, ki diši po dimu, po ognju in po krvi. Poznavalci razmer pa se ne čudijo, da majo gospoda iz Kopitarjeve ulice tako slabo spanje in tako hude sanje. Časih se namreč nekatere uresničijo in navadno ravno najhujše.

Deževje daje Abesincem novo upanje na uspešno obrambo

Ogađenska pokrajina je spremenjena v močvirje, kar zelo ovira napredovanje Italijanov

London, 18. aprila. AA. Reuter poroča: Italijani so se čvrsto utrdili v Desije, kamor so v teku včerajšnjega dne prišli novi oddelki pehote in topništva. Po vesteh iz eritrejskega vira so italijanske čete napredovale že 40 km južno od Desije na poti proti Adis Abebi. Te čete niso nikjer naletele na odpor in tudi niso nikjer opazili, da bi bili tukaj kedaj abesinske vojaški oddelki. V teku 24 ur bo prišla najbrž italijanska vrhovna komanda v Desije. Takoj nato se bodo začele priprave za napredovanje motorizirane kolone, ki mora udariti na Adis Abebo.

Kar se tiče abesinskega cesarja, krožijo zelo nasprotujoče si vesti. Govori se, da je pripravljen odreči prestola, na korist abesinskega prestolonaslednika, če v najkrajšem času ne dobi izdatne podpore od DN. Po vesteh iz Ogađena se bijejo tam velike krvave bitke in general Graziani je ba je že zasedel nekatera nova mesta.

V Adis Abebi trdijo, da je deževje spremenilo Ogađen v velikansko močvirje in da zaradi tega Italijani ne morejo napredovati.

V sektorju jezera Tana so Italijani zasedli obale na zapadu tega jezera. Reuterjev dopisnik poroča iz Addis Abebe, da je močno deževje v Ogađenu ustavilo italijansko napredovanje. Nove ceste, ki so bile zgrajene za motorizirane kolone, so se spremenile v blatne reke, ki preprečujejo tankom in avtomobilom vožnjo. Abesinci vodijo v tej pokrajini gverilsko vojno in so izvršili že mnogo nenadnih napadov na Italijane. Italijansko letalstvo je ponovno bombardiralo Harar in z

letaki pozivalo prebivalstvo na upor proti cesarju.

Druga brzojavka iz Adis Abebe pravi, da je včeraj hitro krenila angleška ambulanta v Desije z zdravili za ranjene Abesince. V Adis Abebo je prišel včeraj novi avtomobil iz Desije poln beguncev. To so bili zadnji Abesinci, ki so lahko zapustili mesto. Med begunci je tudi angleški major Bentling, ki je poprej pripadal angleškemu poslanstvu v Adis Abebi. Z njim sta bila dva ameriška minonarja in belgijski major Denormand. Pravijo, da so zapustili Desije ravno v trenutku, ko so roparji začeli prazniti trgovine in hiše tistih, ki so zapustili mesto.

Iz Diredaue poročajo, da je velika napekost med abesinskim prebivalstvom in francosko posadko, ki ščiti železnico. Abesinci tožijo, da Francozi preveč široko tolmarijo pravice; kiso jim bile dane. Francoska patrle krožijo po mestu brez spremstva abesinske policije, med tem ko Abesinci mislijo, da Francozi ne smejo zapustiti oni del mesta, ki je določen za imozemce.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Borzna poročila.

Curih, 18. aprila Beograd 7.-, Pariz 20.22.75 London 15.15.75, NewYork 306.75, Bruselj 51.90, Milan 24.20, Madrid 41.925, Amsterdam 208.25, Berlin 123.375, Dunaj 56.70, Praga 12.70, Varšava 57.75, Bukarešta 2.50.

Za znižanje najemnin

Občni zbor Društva stanovanjskih najemnikov — Bano-vine naj dobe pooblastilo za regulacijo najemnin

Ljubljana, 18. aprila.

Zahteva po znižanju najemnin je dan-danes nedvomno aktualna, kar nam je do-kazal tudi sročni občni zbor Društva stanovanjskih najemnikov, čeprav udelež-ba ni bila dovolj številna. Zbor je bil v sa-lonu »Pri levu«. Vodil ga je podpred-sednik D. Čeferin, ki je pred prehodom na dnevni red predlagal udanostno poročilo Nj. Vel. kralju in pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku, ministru za so-cijalno politiko in notranjemu ministru. Hkrati s temi brzojavkami pošljejo mini-strom spomenke, ki v nji zahtevajo, naj da vlada banovinam pooblastilo za zakon-sko regulacijo najemnin po razmerah po-sameznih banovin.

Namestu dosedanjega predsednika ing. Otahala je podal predsedniško poročilo dr. S. Jug. Živo je prikazal, da vprašanje ure-ditve najemnin reže globoko v življenje na-jemnikov ter da previsoke najemnine ogro-žajo celo obstoj neštehtih družin. Stanova-nje je življenjska potreba, ki se je človek ne more odreči, zato si pa mora za vi-soke najemnine odtrgavati od ust, se ne more več pošteno obleči, ne vzgajati otrok in ne konzumirati kulturnih dobrin. Stanovanjsko vprašanje je torej eno naj-važnejših socialnih vprašanj. Češar se do-bro zavedajo po svetu in tudi pri nas. Je čas, da bi mu posvetili odločilni činitelji največjo pozornost. Društvo kljub vsemu prizadevanju, neštetim resolucijam in spo-menem ni doseglo ničesar, razen obljub. Apeli stanovanjskih najemnikov v Ljubljani so bili upravičeni, saj mnogi najemniki plačujejo celo polovico svojih dohodkov za najemnine. Če pomislimo, da v drugih evropskih državah znaša višina najemnin le 15 do 20% dohodkov najemnika, pač lahko sprevidimo, kako silno potrebno je društvo najemnikov pri nas. Ne smemo pa po-stati mačodušni kljub dosedanjim neuspe-hom, temveč se moramo združiti organiza-ciji, v borbi za znižanje najemnin; življenjski standard je pri nas najnižji v primeri z evropskim državam, borba srednjih in niž-jih slojev za obstoj je vprav obupna zla-sti zadnje čase, ko dohodki uradništva ne dosegajo več niti življenjskega minimuma. Na-jemniki stoje nasproti močni organizaciji hišnih posestnikov ter se morajo ukloniti njihovem diktatu, ko najemajo stanova-nje. Višine najemnin ne regulira gospo-darski zakon ponudbe in povpraševanja, temveč le hišni posestniki sami, zato so na-jemniki potrebni zakonske zaštite, saj to razmerje silno škoduje skupnosti; zaradi previsokih najemnin trpi celotna moralna in socialna, trpimo vsi ter tudi torej drža-va, ki bi morala poseči vmes. Poročevalec je končno zagovarjal zahteve najemnikov, izražene v spomenici.

Prepričevalo ne bilo tudi tajniško poro-čilo, ki ga je podal R. Mejnec. Naglasil je, da 21 let po svetovni vojni stanovanjski najemniki še vedno čutijo njene posledice ter trpe zaradi stanovanjske krize. Po od-pravi stanovanjske zaštite l. 1929 se je po-

ložaj najemnikov zelo poslabšal, čeprav so hišni posestniki prej zatrjevali, da se bodo najemnine same regulirale. Tu in tam so se celo povišale za 100%. Povišanju najemnin je sledila svetovna kriza, ki je prizadela naj-bolj sloje, ki tvorijo stanovanjske najemni-ke. Sledila je redukcija za redukcijo, da sta končno dve finančna ministra izjavila, da dohodki uradnikov in vpokojencev se zadošajo več za eksistenčni minimum. Da je treba znižati najemnine, priznavajo zdaj že tudi hišni lastniki. V Celju je društvo hišnih posestnikov celo pozvalo svoje član-stvo, naj zniža najemnine. Seveda pa takš-ni apeli ne zaležejo mnogo, kakor so bile tudi brez uspeha neštete intervencije Društva stanovanjskih najemnikov za znižanje najemnin. Brez zakonske regulacije najem-nin si ne moremo obetati posebnih uspe-hov. Prejšnje čase, dokler je bila še v velja-vi stanovanjska zaštita, so dajali najemniki za najemnine približno šestino svojih do-hodkov, zdaj pa že polovico. Tajnik je končno predčital spomenico, ki so jo podpi-sala tudi mnoga druga društva in ki jo pošljejo ministrom. V spomenici se tudi zavzemajo za znižanje stanovanjskih hiš v mestih z javni denarnimi sredstvi.

Društvo dobro gospodari, stiska najemni-kov se pa kaže tudi v tem, da težko plaču-jejo članarino. To je tudi najhujši glavni vzrok zakaj se jih doslej ni večnilo več. V Ljubljani je okrog 13.000 stanovanjskih na-jemnikov, organiziranih je pa le desetina. Sprejet je bil predlog, da ne bo več pristopi-nine ter da bo odslej treba plačevati samo članarino dinar na mesec. Pomemben je tu-di predlog, ki je bil sprejet z odobravan-jem in ki ga je predlagal dr. D. Lončar, da občni zbor nalaga odboru, da varuje brez pogojno politično nevtralnost in da se ne udeležuje nobenih političnih akcij. Pri do-polnilnih volitvah so bili izvoljeni: prof. Grafenauer, M. Fakinova, dr. S. Jug, M. Koprivnik in Iv. Pavšič. Prof. Grafenauer je vzpodbujal najemnike k večji aktivnosti ter pozival vse, ki se niso člani, da se v svojem interesu čim prej včlanijo. Založnost je, je podprl prof. Grafenauerjev apel pred sednik Čeferin, če najemniki ne morejo plačati za svoje društvo dinarja na mesec, plačajo pa raje po nekaj stotakov več za previsoke najemnine. Zborovalce je pozdravil v imenu mariborskega društva najemni-kov njegov predsednik Bajt. Naglašal je, da izredno mnogo socialnega zla danadašnjih časov korenini v previsokih najemni-nah, da bodo postružili in širijo moralno pokvarjenost, ki je previsoke najemnine. Ko bi stanovanja ne bila tako draga, bi tudi ne bilo moralne pokvarjenosti, ki se širi v barakah, železniških vagonih in sploh človeka nevednih »stanovanjih«. V imenu go-spodinj je spregovorila nova odbornica ga Fakinova ter orisala bedo družin, ki jo občitajo pogosto in najbolj posredno baš gospodinjje. Zahteva po znižanju najemnin je dandanes prva, ki jo ponavljajo nepre-stano tudi naše gospodinjje in se zato pri-družujejo Društvu stanovanjskih najemni-kov.

Slavnostna otvoritev metliškega vodovoda

Graditi so ga začeli v avgustu 1934. — Stroški so znašali 457.894 Din

Metlika, 17. aprila

Današnji dan je bil za naše mesto pravi praznik. Novo zgrajeni vodovod je bil bla-goslovljen in svečano izročen svojemu na-menu. Ob 11.30 se je zbrala pri izviru Obra-ha velika množica ljudi. Predsednik občine g. Malešič Ivan je uvodoma pozdravil za-stopnika bana sreskega načelnika g. Kaka-lu Mateja ter kolovadacijsko komisijo, v ka-teri so bili tehnični višji svetnik ing. Sturm Karl, inšpektor ing. Zajec, ing. Stojan Gu-zelj in projektant ing. Ivan Kotlušek. Na-dalje je pozdravil zastopnika gospodarskega odbora g. Weissa Franca, zastopnika vo-dovodne zadruge g. Kopiniča, zastopnika P. D. P. g. Golja Ivana ter občinski od-bor. Vsem se je iskreno zahvalil za naklo-njenost in podporo pri izgraditvi te preko-ristne naprave. Nadalje je omenil požitvo-valnost v Ljubljani življenja belokranjskih rojakov, predvsem g. Gangla Engelberta, g. dr. Fuksa Rika ter dr. Bano Milana. Za uvidenja razumevanja in podporo kr-banske uprave se je zahvalil banu g. dr. Natlačenju ter njegovima prednikom g. dr. Marušiču in dr. Pucju. Tudi bišji minister g. Pucelj je pokazal svojo naklonjenost do Metlike.

G. župan se je kratko dotaknil zgodovine in orisal trud, ki je vložen v zgradbo, na-ka-ki je g. Dostal, metliški prost, blagoslo-vil vodovod. Sretnik Karel je kot banov zastopnik otvoril vodovod, ter ga izročil mestu v uporabo. Mestna godba je zaigrala in svečani akt je bil zaključen.

Ze več desetletij se je Metlika borila za preprotni vodovod, a stvar se kar ni mo-gla premakniti z mrtve točke. Šele, ko je dobilo mesto novi občinski odbor z neumor-nim predsednikom g. Malešičem se je za-čelo resno razmišljati o tem. Na občinski seji v začetku avgusta l. 1934. je bil konč-no definitivno sprejet sklep, da se prične z gradbo vodovoda in se v ta namen naj-ma potrebno posojilo.

Koncem istega meseca je doživela Metli-ka oni zgodovinski dan, ko je bila zasajena prva lopata in se je pričelo delo na iz-graditvi vodovoda. Delalo se je s polno pa-ro. Posebne težave so bile s početka pri zasledovanju izvira, po 8 m dolgem rovu so slednjič odkrili skalnato votlino, priprav-no za zajetje. Istočasno so pričeli kopati na

Veseli temelje za rezervar ter jih še pred zimo zbetonirali. Rezervar je najmodernejši dvodelen, sestoji se iz dveh okroglih celic, vsaka s 75 m³ prostornine.

Čez zimo so kopali jarke za vodovodne cevi po mestu. Delo je izredno oteževal ka-menit teren po mestu, tako da mestoma de-lo kar cele tedne ni šlo naprej.

Proti koncu lanskega spomladi so v zajetje postavili zasilno črpalko in napolnili re-zervar. Lani 17. junija so preizkušili novi, še ne dograjeni vodovod ter iz hidrantov škropili ulice. Parkrat so dela popolnoma zastala, zmanjkalo je denarja za nadaljeva-nje, vendar so bila dela v začetku tega le-ta srečno dokončana.

Ves projekt vodovoda je bil razdeljen v dva dela: 1. program za strogi center mesta in 2. program za periferijo. Popolnoma iz-gotovljen je 1. program, ki obsega: Zajetje izvira s črpalnico, ki je urejena na avto-matično sklopiljenje. Dobavila se je tudi rezervna črpalka. Hidrantov je bilo po 1. programu postavljenih 9 komadov, javnih izlivk 7. V tem odseku je bilo položenih 1702 m cevi. Dvodelni rezervar s 150 m³ vsebine je potom električnega toka z av-tomatičnimi stiskali zvezan z elektromotor-jem v črpalnici.

Prvotno je bilo določeno, da se zgradi zaenkrat samo 1. program, vendar pa se je izkazala nujna potreba, da se deloma iz-vrše tudi dela 2. etape. Položilo se je na-daljšnih 786 m cevi ter še 5 hidrantov in 7 izlivk, tako da na napravo za dogleden čas zadostovala potrebam mesta. Celotni stroški za vso napravo so znašali Din 457.894.

Veliko zahvalo je dolžno mesto hanksi upravi in Higijenskomu zavodu v Ljubljani, ki sta z lepimi podporami v denarju in ma-terijalu omogočili realizacijo te izredno va-že naprave za mesto Metlika.

MATINEJA KINA UNIONA
Duška Rožamarij
V soboto, ob 14.15 in v nedeljo ob 10.30 dop.
(Die Heilige und ihr Narr)
Vsa mesta po 4.50 Din

Križev pot slovenskega učitelja

St. Vid nad Ljubljano, 18. aprila.
V sredo se je selil iz St. Vida dosednji upravitelj naše osnovne šole g. Ivan Šmajdek, na svoje novo učiteljsko mesto na Ježico, kamor je bil premeščen. G. Šmajdek je bil v St. Vidu zelo priljubljen in agilen delavec na kulturnem polju, ni pa bil seveda vseh in po volji znanim mogočnikom, ki so prikrito in hinavsko vplivali na nerazsodno in za zlobo vedno vnete ljudi že pod prejšnjimi, še bolj pa pod sedanjim režimom. Ti gospodje so priljubljenemu učitelju že itak storili do-volj hudude, zagnali pa so mu hoteli še slovo, zadnje minute pred odhodom. Ze popreje so spuščali bakončke v obliki kratkih jedkih opazk med ljudstvo in je to podkrepjeno po besedah, šlo tekoj na »delo«.

V St. Vidu bo sicer prihodnje nedeljo birma in bo zaplaval nad otroci sv. Duh. Za to svečanost postavljajo v čast prihoda g. škofa mlajše. Za to svečanost? Najbrž, čeprav se je blagovolil neki gospod izra-ziti, na opazko drugega gospoda, češ, za-kaaj odhaja Šmajdek tako tiho: — I, saj mu postavljajo mlaje...

Duh gospodov, namreč takih gospodov, je seveda takoj preskočil v ljudstvo v enega izmed predstavnikov ljudstva pa slednjič prav posebno krepko in z vsi silo. Ta junak je poselel najprvo v krogu svojih somišljenikov v gostilni nasproti šoli, nato pa se podkrepil v veri in be-sedah odnamlj v šoli, kjer je obsul tam-kaj se nahajajočega g. Šmajdka s povs-komni in grožnjami in zasmehom...

V St. Vidu je tako zmagala Pravica, v srca vesoljne JRZ se je nasedel min in zadovoljstvo vse se je pomaknilo bližje večno pridržani kreposti v znamenju reka: »Ljubite se med seboj...«

Govorice o dvojnem umoru

Ljubljana, 18. aprila.

Približno pred sedmimi leti je bil izvršen na Zaloški cesti v Mostah grozovit dvojni umor hišne posestnice Zöchbauerjeve in mesarja Bitenca. Zöchbauerjevo so našli ta-krat umorjeno v hiši in je bil tega umora sprva osumljen njen življenjski drug Bi-tene, ki je vodil mesarijo in nakupoval ži-vino. Šele popoldne je preiskava odkrila drug grozni umor, ko so našli tudi nje-govo truplo zakopano pod slamo v hlevu. Policijski organi so se takrat trudili na vse mogoče načine da razvložijo zagonekto bestialnega umora in izsledje krivca, toda zaman. Preiskava se je vlekla več tednov in kriminalni organi tudi pozneje niso po-čivali. Ves njihov napor pa je bil brezuspe-šen: zločinec ali zločinci, so ostali skriti. Večkrat se je zdelo, da bo umor končno vendarle pojasnjen. Osumljen je bil nekoč neki pek, drugič zopet, ob priliki aretacije zaradi drugih zločinov, neki mesar, a se je vedno izkazalo, da je policija na napačni poti. Na grozovit dvojni mor i je jav-nost silno razburila, saj je bil izvršen v zgodnjih jutranjih urah in ob glavni cesti, so ljudje sčasoma pozabili in se je omenjal samo še tu pa tam.

Te dni pa se je naenkrat spet zelo mnogo govoriti o tem umoru. Po mestu krožijo najrazličnejše govorce, nanašajoče se na umor Zöchbauerjeve in Bitenca. O zadevi se razpravlja, po gostlinah in kavarnah, zlasti pa med stanovalci v Poljanskem okraju. Povod tem govoricam je dal baje pretep med nekim mesarjem in njegovo ženo. Kakor pripovedujejo, je mesar pre-tepal svojo ženo, pa mu je ta v prepiru naen-krat zabrusila obraz: »Kaj misliš, da boš ubil tudi mene, kakor si ona dva na Za-loški cesti...?«

Te besede so baje slišali tudi sosede in naenkrat se je razširila govorica, da bo pri-šel pravici v roke končno pravi morilec z Zaloške ceste. Na govorice je postala seveda pozorna tudi policija, ki je po svojih organih zaradi previdnosti uvedla poizve-dovanja, vendar so pa na policiji glede teh govorice precej skeptični.

Iz Rajhenburga

— Pogozdovanje. Otroci tukajšnje na-rodne šole so pod vodstvom učiteljev g. Levstika in Agreža pogozdili občinsko parcelo. Ob tej priliki je bilo posajenih nad 1000 smrekovih sadik. Pogozdovanju je prisostvoval tudi sreski kmetijski refe-rent iz Brežic.

— Razdružitev občine. Združena obči-na Rajhenburg. Senovo je za uredbo no-tranega ministra razdružena. Vse bivše občine Armeško, Anže, Gorica, Raztez, Stolovnik in Lokve se priključijo občini Rajhenburg. Vse druge vasi občine Raj-henburg pa bodo združene v občino Se-novo.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
Sobota 18. aprila: Tuje dete. Izven. Cene od 10 Din navzdol.
Nedelja 19. aprila: ob 15. uri: V času obi-skajna. Izven. Cene od 14 Din navzdol.
Ob 20. uri: Vesela božja pot. Izven. Ce-ne od 10 Din navzdol.

Ponedeljek 20. aprila: zaprto.
Torek 21. aprila: Gosposki dom. Gostova-nje v Celju. Izven.

Ljubljanska drama pripravlja premiero Pr-ve legije v režiji g. Cirila Debevea. Premi-era bo koncem prihodnjega tedna.

OPERA

Začetek ob 20. uri
Sobota 18. aprila: Rigoletto. Gostuje bari-tonist R. Zupan iz Zagreba. Red C.
Nedelja 19. aprila: ob 15. uri: Pesem ljube-zni. Izven. Cene od 30 Din navzdol.
Ob 20. uri: Manon. Gostuje gdca Ana Mezetova. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 20. aprila: zaprto.
Torek 21. aprila: zaprto (generalka).

Denizetti: Lucia di Lamermoor. To oper-no delo spada še vedno med najlepša dela klasične italijanske operne dobe in se je desetletja in desetletja vzdržalo na repertoarju vseh gledališč. Delo je polno najlep-ših arij, posebno hvaležno vlogo ima kolo-raturni sopran. Opozorjamo na premiero, ki bo v sredo dne 22. t. m. pod vodstvom rav-natelja Polića.

Letošnji zlet JS

Ljubljana, 18. aprila.

Poročali smo že, da priredi krajevni odbor JS v Ljubljani tudi letos za bin-košne praznike izlet na morje. Letošnji izlet bo strogo družabnega značaja, izlet-niki ne bodo razdeljeni v skupine, kakor druga leta, temveč ostanje skupaj in vodstvo bo poskrbelo, da se bodo počutili ves čas dobro, prijetno in udobno kakor v krogu velike, vesele in zadovoljne druž-zine. Kraj izleta se ni določil, gotovo pa je, da bo eden najlepših ob našem Ja-dranu. Binkoštni izleti krajevnega odb-ra JS na naše sinje morje so že tako zasloveli, da ne potrebujejo nobene poseb-ne reklame. Najboljšo reklamo si delajo sami s tem, da se vračajo izletniki vsako leto izredno zadovoljni, da doma pripove-dujejo še drugim, kako lepo je bilo in ka-ko dobro so se počutili.

Navzlic povišanju železniških tarif se je organizatorjem letošnjega izleta posrečilo ponovno znižati stroške, tako da bodo pla-čali člani samo 380, nečlani pa 400 Din. Če pomislimo, da je v tem znesku zapo-padena voznina, prehrana, prenočnina in vsi drugi stroški, moramo priznati, da si cenejšega izleta na morje ne moremo mi-sliti. V kratkem bodo objavljene vse po-drobnosti izleta, krajevni odbor JS pa že zdaj sprejema prijave.

Drzen vlomilec na delu

Ljubljana, 18. aprila

Ta teden je policija prejela celo vrsto prijav o drznih vlomih v stanovanja in pri vseh je bilo ugotovljeno, da je bilo sta-novanje odprto z vetrihom. Po načinu vlo-ma in tudi po opisu vlomilca, ki so ga vi-deli v hišah, domnevajo, da je na delu vedno isti storilec.

Pred dnevi se je vlomilec splazil v spal-nico mizarja Jožeta Mraka v Rožni dolini. Cesta V-4 ter mu odnesel damsko zlato uro z zlato ovratno veržico in obeskom v obli-ki deteljele, staro možko srebrno uro s sre-brno veržico, zlat ženski prstan s tremi briljanti, prstan z briljantom, moški poročni prstan z datumom 11. 12. 1932 in ime-nom Pavla, zlato žensko zaponko s tremi kamenčki in 50 Din gotovine. Skupna ško-da znaša 4500 Din. — Podjeten tat se je splazil tudi v stanovanje šivilje Franciške Stehijeve v Fignerjevi ulici ter je odnesel štiri metre svile, 3 metre volnenega blaga, 2 metra rožaste pralne svile, 3 metre belega batista, 6 metrov pralne svile z rjavimi pi-likami in nalivno pero. Skupna škoda zna-ša 1100 Din.

Predvčerajšnjim se je pa vlomilec pojavil v Židovski ulici 9, kjer je vlomil v poslov-ne prostore »Zveze kmečkih fantov in de-klet« in odnesel skoraj nov pisalni stroj znamke »Urania«, vreden okoli 4000 Din, a zanimivo je, da je pustil v predalu ležati dva stodinarska bankovca, ki ju je v na-glici najbrž prezrl. Tudi tu so bila vrata odprta z vetrihom. — Na Bregu je bilo vlomljeno v stanovanje zasebnice Josipine Mešetove, kateri je tat odnesel zlat moški poročni prstan in zlato zaponko.

V zvezi s številnimi vlomii v stanovanja opozarja policija stranke, naj bodo zelo pre-vižne in naj ne puščajo vrat odprtih, kar se čisto dogaja, pred odhodom z doma pa naj stanovanja trdno zaklenejo, po možnosti tudi z zapahom.

S P O R T

Nov duh v našem zimskem sportu

Vodstvo JZSS je ustanovilo poseben od-sek z nalogo, da priporoča smučarskemu sportu do čim večjega razmaha. V ta na-men naj bi odbor pritegnil vse zimsko sportne delavce v državi, ki naj izrazijo svoja mišljenja s posebnimi referati. Iz elabo-rata bo nato sestavljen skupni refe-rat. 21. maja naj bi bil kongres vseh zim-sko-sportnih delavcev, na katerem bi na te-melju skupnega referata v stvarni debati določili smernice bodočega dela.

Odslek je že razposlal na klube in sport-ne delavce posebna vprašanja, ki naj bi bili nekakšna podlaga za sestavo skupnega referata. Bavijo se v prvi vrsti s propagan-do smučanja med narodom, z organizacijo smučarskih izletov, s strokovnimi predava-nji, z izvedbo tekm, s pritegnitvijo mladi-ne z nalogami klubskih mladinskih odsekov s smučarsko higijeno in zdravniškimi nadzo-stvom z ideologijo ženskega smučkega sporta i. t. d.

Sportniki odhajajo k vojakom

Jesenice, 17. aprila.

V ponedeljek zvečer je priredil SK Bratstvo v Kazini na Jesenicah poslovilni večer onim članom, ki odidejo te dni k vo-jakom. Večera se je udeležilo mnogo klub-ovih članov in prijateljev sporta.

Predsednik kluba g. Činkovic je imel na zbrane lep govor in jih opozarjal, naj s ponosom nastopijo svojo državljansko dolž-nost ter jim v imenu uprave izročil lepe šopke rdečih nageljnov, ki naj bodo simbol tovariške ljubezni pri delu za uresničnje mladinskih ciljev in idealov. Obenem je smučarju Moderču izročil ličen pokal, ki si ga je priobčil v hudi bojebi za klubsko pr-

Zvočni kino IDEAL

Slavna ruska umetnica

ANA STEN

v prekrasnem velefilmu

„NANA“

po motivih znanega romana

EMILA ZOLA-JA.

DANES ob 4., 7. in 9.15 zvečer.

jutri v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9.15 uri.

venstvo v alpski kombinaciji. Agilnemu tajniku in vratarju nogometnega odseka Brunu Viktorju pa je v imenu uprave iz-ročil lično darilo za neumorno delo v klubu. V imenu podružnice NSZ jim je spre-govoril nekaj lepih besed g. Markovič, ki je naglasil naj gredo s ponosom služiti do-movini in kralju. V imenu rekrutov se je vsem zahvalil g. Brun, ki je povdaril, da se bodo s ponosom odzvali klicu domovi-ne, članstvo pa je opozarjal da naj store vse kar je v njih moči za napredek kluba. Večer je potekel v zelo prijetnem razpo-loženju, ki ga je znal ustvariti popularni Schubertov jazz.

— Motos. ZSK Herme. V nedeljo 19. tm. sestanek vseh motoristov pred gospi-ko Camran v Za. Šiški ob 13. uri. Obvez-no: voditi naše kolesarje-dinake vsak en krog t. j. 8 km. Ob vsakem vremenu!

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 18. aprila. Katoličani: Apolonij.

Jutri: Nedelja, 19. aprila. Katoličani: Krescencij, Tihorad.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matice: Lažni vitez (Vlasta Bu-rian — Theo Lingner).

Kino Ideal: »Nana« (Ana Sten).

Kino Sloga: Frankensteinova nevesta, matineja »Micky miške in senzacije« ob 14.15.

Kino Union: Ljubi me! Matineja »Du-šica Rožamarija« ob 14.15.

Kino Slika: Kraljevi valček.

Društvo »Sočica« zaključno predavanje prof. dr. Lavo Čermelja »Julijška krajina in mi« ob 20.30 »Pri levu«.

III. delavski prosvetni večer »Zarje« ob 20 v Delavski zbornici.

Sentjakobsko gledališče: »Na Trški go-ri« ob 20.15. Mestni dom.

Koroški družabni večer ob 20. pri »Se-stici«.

Pevsko društvo »Sava«: občni zbor ob 20. pri Bauerju, Mesarska cesta.

JUTRIŠNJE PRIKADITVE

Kino Matice: Lažni vitez.

Kino Ideal: Nana.

Kino Sloga: Frankensteinova nevesta.

Kino Union: Ljubi me! Matineja »Du-šica Rožamarija« ob 10.30.

Kino Slika: Kraljevi valček.

Društvo »Delo in eksistencija«: občni zbor ob 9.30 v vrtnem salonu hotela Lloyd.

Društvo posestnikov novih hiš: I. občni zbor ob 10. v beli dvorani hotela Union.

Znanstveno društvo za humanistične vede: občni zbor ob 10. v Narodnem do-mu.

III. mladinski koncert ob 11. dopoldne v Filarmonični dvorani.

Zveza gospodinjstskih pomočnic: občni zbor ob 16.30 v Copovi ulici 3.

Senjakobsko gledališče: »Na Trški go-ri« ob 20.15. Mestni dom.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12. Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Uboj pri Vojniku

Celje, 18. aprila

Včeraj se je zagovarjal na okrožnem so-dišču v Celju 60-letni kovaški mojster Ma-tevž Jakelj iz Lemberga pri Vojniku zaradi uboja.

Dne 8. marca zvečer se je zbralo v Ar-ličevi hiši v Lembergu, kjer so imeli svat-bo, več domačih in okoliških fantov, ki so prišli »vogarlat«. Med fanti je kmalu na-stal prepri in slednjič je moral obtožencev sin Valentin Jakelj pobegniti. Ker so ga fantje zasledovali, je tekel naravnost do-mov ter pozval očeta in brata Matevža na pomoč. Vsi trije so nato stopili h kovačni-ci, ki je od njihovega stanovanja oddaljena kakih 300 metrov.

Prvi je prispel do kovačnice obtoženeec Matevž Jakelj st. Tam je našel neznanega moškega, ki je šilil proti vratom in ni od-govoril na vprašanje, kdo je in česa išče. Tedaj je Jakelj pograbil neki oster železni predmet in večkrat udaril z njim neznanca, ki se je brez besede zgrudil na tla. Nato je še parkrat udaril neznanca, nakar se je Ja-kelj s svojima sinovima vrnil domov. Kma-lu so neki fantje našli pri kovačnici na tre-buhu ležečega moškega, ki je bil

Bojan Peček o naši opereti

Opereta je nam nujno potrebna, ker bi brez nje gledališče gmotno preveč trpelo

Ljubljana, 18. aprila.

Radoveden sem bil, kaj in kako misli naš Bojan Peček o slovenski opereti. Da je priklonen nanjo z dušo in telesom, to sem videl pri sleherni predstavi, kadarkoli je nastopil. Njegove vloge vendar niso nikak uradniški nastop ali dolžnostni eksperiment, temveč imajo vedno na sebi pečat lahke in smešljive operete, ki spada prav tako h gledališki umetnosti, kakor opera in drama. Toda podana s temperamentom, humorjem veseljem in okusom, podana tako, da si naslejšuje pri mladih in starih — in to zna Bojan Peček, o čemur se lahko pri vsaki predstavi prepričate. Nehote sem si mislil, obiskati ga moram, njega, ki ni nikdar bolan in radi katerega še ni bila nobena predstava odpovedana, da slišim, kako mi bo govoril privatno, ne odersko in brez šminke. Dobil sem ga ob šestih popoldne v garderobi. Bil je še ves žareč in zasopljn od plesnih vaj, pa se je že pripravil za večerno predstavo. Če ima Peček važno vlogo, je vedno tako zgodaj v gledališču, da pregleda kostume in se zbere ter pripravi za svoj večerni nastop. Tako je delal, kakor mi je pravil takrat, ko je prvič dobil veliko vlogo in po tem se ravna tudi danes, ko je od tedaj predelal že dolga vrsta let. Začel sem z vprašanjem:

— Kdaj ste začeli nastopati v opereti?
— V začetku sem igral samo v drami. Zelo sem želel, da bi igral tudi v opereti, a ta želja se mi v Ljubljani ni izpolnila. Dobil sem angažma v Osijeku. Sedaj, ali nikoli sem dejal. Ojunačil sem se ter podpisal pogodbo za dramskega in operetnega solista. V Osijeku je bil tedaj ravnatelj opere naš sedanji direktor g. Mirko Polž. On me je obiskal z operetnimi vlogami, iz katerih se kakor vidite, še danes ne morem izkopati.
— Ljubljano so resni ljudje!
— Res je! Ako primerjamo Hrvate s Slovenci, Zagreb z Ljubljano, je center Slovenije resen, hladen (jaz sam sem tudi Ljubljancan), a pozabili ste, da je Slovenija velika in da ima v »zalogi« nepregledno

množice ljudi, polnih veselja do življenja in veselega temperamenta.

— Vendar imamo precej zakrknjenih nasprotnikov operete?

— Ze pred svetovno vojno, ko sem se začel zanimati za slovensko gledališče, so se nekateri borili, proti vpriporitvam burk, veseleiger in operet v našem gledališču. Kakor tudi sedaj, so hoteli že takrat nekateri »preobraziti« Slovence, da bi zahtevali in obiskovali samo dramske in operne predstave. Povdarjam besedo »Slovence«, ker o Hrvatih ne govorim. V Zagrebu igrajo operete po čisto njihovem načinu: razposajeno, burleskno, da ne rečem cirkusko. In vendar še nisem čital niti slišal, da bi kateri zagrebški dnevnik napadal opereto. Zagreb je pač, ako ga primerjamo z Ljubljano vlemesto. Ob preobrazbi Slovencev pa se ni pomislilo na čisto preprost zakon narave, da smo Slovenci prav taki ljudje, kakor vsi drugi na tej ubogi zemlji. To se pravi: vsak človek je raje vesel, kot pa žalosten! Poglejmo samo Jugoslaviji najbližje milijonsko mesto Dunaj, kjer igra dnevno več gledališč. Med njimi je samo dvojje pravih oper: Državna opera in Ljudska opera. V Ljudski operi se prav zdaj igra češka opereta »Sveti Anton vseh ljubljenskih patronov«. V Državni poro pa so poleg Straussovih, Millöckerjevih in drugih operet na repertoarju sedaj tudi Leharjeve moderne operete. Kdo je bil strožji v izbiri gledaliških komadov, nego so bili nekdanji tajni cesarski svetniki v Avstro-Ogrski monarhiji, ki so vedrili in oblačili v dvornem gledališču? In vendar je igral tam značniti dunajski igralec Jozef Kainz poleg Hamleta in Oswalda v Ibsenovih »Strahovih«, tudi krojača Zwirna in »Lumpacijuz Vagabundus«. Istočasno pa je par ljudi bljuvalo ogenj in žveplo na upravo in na nas, ki smo sodelovali pri isti igri v takratnem slovenskem gledališču.

Kakor ne bi mogla eksistirati pri nas drama brez veseleiger, tako ne more biti opere brez operete. Ne verjamem, da se je rodil človek, ki bi mogel zabraniti izvedbo operet. Če bi se kljub temu zgodil čudež, potem pa istočasno zapoje pogrebni zvon in naši operi in naši drami, ker bi velik del občinstva sploh prenehal zahajati v gledališče. Leto pred svetovno vojno je zaradi takratnih čudnih slovenskih razmer prenehala naša opera s predstavami. Igrala je samo drama pod vodstvom našega velikanov Ignacija Borštnika. In veste, kaj se je zgodilo? Igrati smo mogli samo dvakrat na teden in še takrat so bile naše predstave strahotno prazne. Ob velikih praznikih imamo sedaj običajno največji naval v gledališče. V tisti zgodovinski sezoni pred svetovno vojno, pa je Ignacij Borštnik moral en večer takih praznikov spustiti vse dijakke v parter, da so ga vsaj ti zasedli.

V gledališču je postajalo živahneje. Zdal naju je motil garderobier v najinem razgovoru, zdaj zopet brivec. Kdor tako gleda na svoj poklic, tako resno namreč, je lahko dober komik. S to mislijo sem se poslovil od njegove garderobe.

zorov starejšega in mlajšega sokolskega članstva.

Po debati se je vršil poslovilni večer za one brate, ki bodo v kratkem nastopili svoj obvezni vojaški kaderski rok. Letos gre k vojakom kar 15 aktivnih sokolskih članov. Starešina br. dr. Obersnel je imel pri tej priliki na prisotne zelo lep govor, v katerem njih je opozarjal na težke napore, ki jih bodo kot močni, utrjeni in zavedni Sokoli lažje prenašali. S pozivom naj se po dovršeni vojaški službi povrnejo nazaj v sokolske vrste kot preizkušeni borci, je zaključil svoj govor, ki je bil živahno odobranje. V imenu odhajajočih se je bratu starešini zahvalil telovadec br. Svetlin v zelo lepem govoru.

— Sokoli Ljubljana. Vič priredi drevo ob 20. v Sokolskem domu poslovilni večer bratom ki odhajajo, na vojaško službo, nje. Članstvo in prijatelji društva vljudno vabljeni.

— Sokolske godbene tekme v Subotici. S sklepom izvršnega odbora Saveza SKJ se bo vršil ob priliki IV. pokrajinskega zleta v Subotici II sokolsko godbeni festival s tekmi pod vodstvom savezne, ga godbenega referenta br. Sv. Paščana. Razpis o tekmah je bil objavljen v 3. št. »Sokolske prosvete« 1. 1., nakar opozarjamo prosvetarje in glasbene referente.

Poljčanske občinske zadeve

Poljčane, 14. aprila

Tik pred prazniki se je vršila tu občinska seja, v prvi vrsti zaradi posila za odplačilo dolga za studenški most čez Dravinjo, ki ga je nedavno občina zgradila in zaradi katerega je sedaj začela v plačilo težave. Predsednik je sporočil, da je zgraditelj vložil tožbo in je sodišče razsodilo, da se mora dolžni znesek 40.000 Din v 15 dneh podjniku izplačati. Pedel je predlog za našelje posojila, ki pa ga je odbor odklonil, češ da bo o tem razpravljal po odepitvi Studenice od občine Poljčane, kar se bo mnenju odbornikov v najkrajšem času izvršilo.

V smislu okrožnice banske uprave, se pri pobiranju občinske trošarine na vino pri zina 5% in pri žganju 3% gubitika na leto. Glede ugotavljanja tega gubitika veljajo določbe določbe. Občinski kamnolom se od da v našem posestniku Fr. Znidarju za 1350 Din in proti nabavi 150 kub. m gramoz za občinske ceste. Nadzorstvo pridobitnih gozdov po dr. Atenu su v izmeri 7 ha prevzame g. Uršič Alojz iz Zg. Brezinec. Ugodi se prošnji hotelirja Baumanna za stalno podaljšanje policijske ure iz turističnih ozirov.

Dan nato se je v občinski pisarni vršilo zelo važno posvetovanje glede elektrifikacije Dravinjske doline. Kakor smo že kratko poročali, namerava elektrarna Fala d.d. v Mariboru, elektrificirati vso Dravinjsko dolino. O predloženem načrtu sta bila od banske uprave razpisana v Poljčanah komisiji, ki ogled in obravnava. Zastopani so bili poleg banske uprave in družbe še sreski načelnik dr. Šiška, zastopnika železniške in poštne direkcije, domači in okoliški župan ter interesi lastniki že obstoječih manjših elektrarn v projektiranem območju, tako iz Loč, Oplotnice in Poljčan. Ti so v prvi vrsti predložili svoje pisarne in ustne ugovore. Pripravljeni so pod gotovimi pogoji odstopiti družbi vse svoje dosedanje odjemalce, dočim bi obdržali obstoječe naprave izključno za lastno uporabo. Ugovore pa so vložili tudi odjemalci sedanjega toka, ki potrebujejo pri svojih obratih razne motorje in aparate, katerih, zaradi spremembe v toku, ne bi mogli več uporabljati. Komisija bo ugovore v najkrajšem času proučila, nakar bo padla dokončna odločitev glede elektrifikacije Dravinjske doline, kar bo seveda za razvoj gospodarstva v prizadeti krajih velikega pomena. Kakor je razvidno iz projekta, je projektirana gradnja elektro voda visoke napetosti iz Konjice proti Poljčanem in Makolam z odepni v Zreče, Oplotnico in Tapanje z napetostjo 10.000 V. Pričakovano je, da bo v ugodnem primeru falska razsvetljava v Dravinjski dolini že to jesen pod streho.

Posestniki novih hiš

Trbovlje, 17. aprila.

Snoči ob 6. uri se je vršil v Trbovljah občni zbor posestnikov novih hiš. Vodil ga je predsednik društva g. Alojz Kadunc, ki se je uvodoma spominjal med letom umrlega člana g. Antona Kajtna, nato pa je poročal o dosedanjem delu novega društva, ki je bilo šele lani ustanovljeno. Društvo lepo napreduje, saj šteje kljub kratkemu delovanju že preko 70 članov. Odbor je v preteklem letu podvel več akcij, med drugim si je prizadeval doseči napravo poštne Radeje—Štih, največjo skrb pa je posvečal akciji za podaljšanje davčne olajšave za nove hiše, kakor je to v mestih. V tem smislu je odbor sklenil poslati deputacijo društva k merodajnim činiteljem, ki so v tem oziru zagotovili društvu svojo pomoč. Članom je društvo šlo na roko z raznimi vlogami in nasveti, priredilo pa je tudi uspelo predavanju o davkih. Na predlog g. Antona Pavlenca se je izvolil stari odbor z malo spremembo. Letna članarina je bila določena na Din 15.—

Sklenjeno je bilo ukreniti vse potrebno za odpravo najemniške bolete. Stavbni zadrugi »Lastni dom« je bila izražena želja z brezplačno uporabo lokalov v svojih prostorih. Poročilo o novem občinskem proračunu je moralo radi zadržanosti zastopnika občine odpasti. V novem občinskem proračunu je precej velika postavka za javna dela, v kateri so zapodena važna dela v korist hišnih posestnikov, ako se bodo predvideni javna dela v resnici izvršila. Potrebna pa je električna razsvetljava na novi cesti mimo g. Kralja in v koloniji »Dom in vrte, popravilo ceste mimo Marjane na Terezijo itd., kar se bo postopoma gotovo uredilo. V tem smislu bo društvo vedno tolažilo želje članov občinski uprave.

Posvečaj večjo pažnjo svojim zobem: neguj jih

s Chlorodontom

izkušeno kakovostno zobno pasto
Jugoslovanski proizvod

Ljubljana bo kapitulirala

Najtežja je zadnja etapa regulacije Ljubljane, ki bo letos končana

Ljubljana, 18. aprila.

Na prvi pogled je vse enostavno ter ne opazi nobenih posebnih težav, ki bi lahko delale preglavico podjetju. Treba je samo poglobiti dno, zravnati in utrditi bregove ter tlakovati strugo. Izkopano blato odvažajo v Kolesij, torej mnogo bližje kakor so pri prejšnjih etapah, ko so odlagali material pri starem pokopališču in je bila proga dolga več kilometrov. Zakaj torej delo ne napreduje hitreje?

Lani so začeli zelo pozno delati in niso mogli zbrskovati dna do ustja Gradaščice pred začetkom jesenske deževne dobe. Imeli so pa srečo z vremenom skoraj ves čas, saj je tako suh let v Ljubljani zelo malo. Upoštevati je treba, da so odvažali izkopan material v strugi od Novega trga do ustja Gradaščice na staro pokopališče. Proga je bila zelo dolga, ker niso smeli voziti blata skozi mesto. Odvoza blata pa niso mogli dovolj pospešiti in čim so hoteli postaviti zapornico na Špici, da bi zbetonirali dno se tam, kjer je stala zapornica prej, jih je presenetilo deževje. Vode niso mogli zapreti, čeprav bi jo smeli, ne da bi zato prestopila Ljubljana na Barju bregove, ker zapornica se ni stala, voda je pa bila na Špici vendar tako visoka, da niso mogli postavljati zapornice. Ob ustju Gradaščice bi morali zbetonirati dno v dolžini okrog 20 metrov in nekaj obrežnih zidov na obeh bregovih, toda deževje jim je nešteto krat prekrizalo načrte. Letošnja zima je bila izredno deževna in je moralo delo zaradi tega počivati več mesecev. Če bi lahko vodo ločili od struge med ustjem Gradaščice in Špico, bi lahko delali vso zimo. Zelo jih je ovirala pri delu v Ljubljani tudi voda, ki je pritekala iz Gradaščice. Če bi bilo dno Ljubljane zbetonirano tudi ob ustju Gradaščice, bi se voda iz Gradaščice lahko odtekala v Ljubljano, ne da bi jih ovirala pri delu v zgornjem delu struge. Tako se je pa razlivala ter odtekala v zgornji del in jim sama zapornica na Špici ni nič pomagala. Gradaščica ima na Viču zvezo z Malim grabnom ter lahko spuste vso vodo iz nje v Mali graben. Toda pozimi so regulirali tudi Mali graben in bi jih voda zelo ovirala pri delu. Zaradi nekaj kvadratnih metrov betona na ustju Gradaščice je torej zastalo vse delo v Ljubljani.

Če se se pa še vrstijo nezgode, ki so splošno znane. Najprej je voda izpodkopalala manjši del novega opornega zidu na levem bregu Ljubljane, kjer je stala prej-

šnje čase zapornica. Ta nezgoda sama na sebi bi bila brez pomena, ko bi slo vse drugo po sreči. Imeli so pa tudi hudo smolo z vsemi poskusi, da bi končno vendarle poglobili strugo in zbetonirali dno ob ustju Gradaščice. Ko je že vse kazalo, da bodo ukanili potuhnjeno Ljubljano in ko so delali s polno paro — ob koncu februarja — jim je voda v eni noči podrla in preplavila zasilni jez. Izkazalo se je, da nesreča nikdar ne pride sama. Najhujša smola je seveda, da se jim je nenadoma začelo podirati oporno zidovje ob gradskem mostu. To zidovje so zbetonirali s precejšnjimi žrtvami, ker jih je zelo ovirala voda. Beton sam na sebi je soliden ter trpi podtjeje še tem večjo škodo. Toda tudi to bi ne bilo najhujše, ko bi lahko upali, da bodo odselej delo nadaljevali brez ovir. Ena skupina je zdaj zaposlena pod gradskim mostom, kjer so strugo dobro izolirali. Pod mostom je bil prej čase betonski prag, ki je ščitil temelje mostu, a ga je voda odnesla. Zdal bodo dobro utrdili dno z betonom in zmanjšali padec, da ne bo več nevarnosti, da bi deroča voda še kdaj izpodkopavala zidovje.

V četrtek popoldne so tudi zopet zaprili Ljubljano na Špici, čeprav je bila voda še precej visoka. Mudi se jim ter ne utegnjejo več dolgo čakati na lepo vreme in da bi voda še bolj upadla. Vreme je še zelo nezanesljivo in jim lahko voda čez noč prekriza vse načrte. Zato bi bil optimizem zdaj še preuranjen in si samo od spušenih zapornic ne smemo obetati kdove česa. V četrtek so popravljali stavb. železnico v strugi, da bi lahko začeli v polnem obsegu izvažati blato. Na Trnovskem pristanu imajo že pripravljeno kamenje za obzidavanje bregov in tlakanje dna. Na Prulah je breg že pravilno odrezan in kmalu bo zravnani tudi v spodnjem delu struge. Čaka jih torej še poglabitev struge, nakar bodo lahko takoj začeli tlakovati dno. Na prvi pogled torej ni nobenih posebnih težav in vse kaže, da bo Ljubljana morala prejeti slej kapitulirati. Vedno pa še ni zbetonirano dno ob ustju Gradaščice. Deroča voda je tudi naplavila na betonirano dno več sto metrov daleč prod, ki ga je mnogo zlasti pred šentjakobskim mostom. Tudi ta material bodo morali spraviti iz struge, kar pa ni noben problem. Samo, da bi bilo končano delo čim prej ob ustju Gradaščice, pa smemo upati, da bo delo napredovalo mnogo hitreje, če jim bodo vremenski bogovi vsaj malo naklonjeni.

Nesreča v kamnolomu

Litija, 18. aprila.

V Podkraju pri Litiji je kamnolom, kjer pridno lomijo skale za regulacijo Save. Dobavo kamenja je prevzel litijski podjetnik g. Rudo Tišler. Z razstrelivom drobe skale, ki jih potem odvažajo na Breg nasproti Ponovič, kjer regulirajo reko. Sava je namreč zadnja leta odrgala Brežanov več njiv in travnikov in ker je bila nevarnost še večje škode, so začeli Savo regulirati. Ko je g. Tišler nadziral delo v kamnolomu, so baš odstrelili večjo skalo. To je vrglo sunkoma v dolino, med potjo pa je udarila na težak hlo, ki ga je sprožilo in zagnalo kvišku. Z vso silo je priletel v glavo g. Tišlerju, ki se je nezavesten zgrudil. Ponesrečenca so odnesli domov, kjer so mu nudili zdravniško pomoč.

Pri letošnjih razstrelitvah delih v podkranjskem kamnolomu je to že druga nesreča. Zadnjič je odneslo kakor gašper, ček veliko skalo v močnem zamahu do bližnje hiše, last pekovskega mojstra g. Potokarja. Skala je treščila v okno prvega nadstropja, ki ga je zdrobila, nato pa je telebnila na posteljo, kjer je baš spal od napornega pekovskega dela izmučeni pekovski pomočnik. Fant se v prvem trenutku ni niti zavedel, kaj se je zgodilo. Skala je razrgala odejo in porušila posteljo. Pomočniku se pa k sreči ni zgodilo nič hudega.

Nov udarec za rudarje

Zagorje, 17. aprila.

Ustavev obratovanja v Kisovcu je v revirju povzročila razumljivo razburjenje in veliko potrtost. Sicer smo bili na kaj podobnega pripravljeni že po govoricah od novega leta sem, vendar je vest učinkovala kot senzacija. Trenutno se ta vest od strani lokalnih rudniških faktorjev niti ne potrjuje, niti ne zanika, verjetno pa je, da bo do napovedovane izvedbe prišlo in to iz čisto gospodarskih razlogov. Lansirane so razne vesti, ki jih pa ni mogoče kontrolirati. Gotovo pa je, da se je obrat Kisovec sčesa skoraž do kraja izrazil, da je tam slab premog in se investicije več ne izplačajo. Ros je, da je v njegovem okolišču dovolj premoga, ker pa leže skladi pod privatnimi posesti, bi bilo treba vse to prejeti odkupiti, investirati velik kapital, češar pa se rdnik v obstoječih gospodarskih razmerah s slabimi zgledi za bodočnost ne upa ter čaka na ugodnejši razvoj v bodočnosti.

sti. To so dejstva, ki so splošno znana in čeprav so trpka, jim je treba pogledati v oči. Porazno pri tem je le, da nihče ni vodil računa o tem, kam z onimi stotnami ljudi, ki bodo ostali brez kruha. Prvo je iz gospodarskega vidika upravičeno, drugo pa iz socialnega neodpustljivo. Imamo izjave o izvršni kvaliteti sosednjega obrata v Kotredžu. Prvovrsten premog v velikih skladih. Bajne nameravajo tja usmeriti kisovske rudarje, kar bi bila sprejemljiva rešitev.

Stojimo pred novimi pogajanji za odjem premoga od strani države. Storit je treba vse, da ostane vsaj pri starem, ker menda na povečanje ni upati. Saj je prav zmanjšanje odjema od strani države eden glavnih vzrokov propadanja revirjev, posebno zagorskega, ki je bil že od vsega početka najprej in največkrat prizadet. Redukcija tolikega števila rudarjev pa bo brez dvoma zavrla vse življenje našega revirja. Kakor je dolina ravno po industriji in rudniku vstala k življenju, tako bo brez tega (steklarna je že itak odpadla pred leti) shirala.

Iz Litije

— Pritožba proti razpustu. Člani litijske občinske uprave župan g. Lajovic Fr. ml., podžupan g. Vojko Stribar in člani Borisek Jože, Drnovšek Marko s Save, Niko Krhlikar, Bizjak Luka in Dobravac Jože vsi iz Grada pri Litiji so bili z odlokom banske uprave razrešeni. Razpustitveni dekret jim dovoljuje pritožbo na upravno sodišče v Celju. V primeru, da bi se pritožili kot posamezniki, bi morali kolekovati pritožbo vsak s kolekom za 200.— Din, pritožba občinske uprave odnosno občinskega odbora pa je kolekovina prosta. Takoj po prejemu akta, ki je datiran z dne 31. marca se je vršila občinska seja, na kateri je bilo sklenjeno, da se bo občinski odbor pritožil proti razpustu. Sestava pritožbe je bila poverjena ljubljanskemu odvetniku dr. Marjanu Zajcu. Za tožbo pred upravnim sodiščem se pri nas precej zanimamo. Tudi občinski odbor na Poljsku, ki mu je predsedoval g. Pograjec, je razrešen in se je občinski odbor proti razpustu tudi pritožil.

— Sportniki na gledališkem odru. Na novo preurejenem gledališkem odru v Dekliškem domu na Stavbah, ki ga je dobil zdaj od predljudskega ravnateljstva v uporabo SK Litija so vpriporili naši sportniki »Rečka Andrejčka«, popularno narodno igro s petjem. Vpriporitev je dvakrat napolnila dvorano. Delo je režiral g. France Zapešek, vojaški referent na litijski občini, ki je igral tudi naslovno vlogo. Igralci in igralke so bili od občinstva topla aplavdirani. Mnogo je pripomogla k uspehu tudi posrečena, umetniško izdelana scenarija. I

Sokolstvo

Priprave za X. vsesokolski zlet leta 1938

Vsesokolski zleti so nedvomno dogodki in prireditve, ki po svojem obsegu in pomenu daleč presegajo okvir sokolske organizacije kot take. Z njimi opozorimo široki svet na samo na visoke cilje sokolstva, temveč še posebej na državo, kjer so prirejeni. Vsesokolski zleti so velikega narodno-gospodarskega in propagandnega pomena, a za pospeševanje tujeskega prometa so naravnost neprecenljive vrednosti. Iz tega vidika je treba tudi presojeti potrebo temeljitih in pravočasnih priprav za vsak vsesokolski zlet. Tega se posebno dobro zaveda Češkoslovaška, ki se je že zdaj začela pripravljati na X. vsesokolski zlet, čeprav bo šele leta 1938.

Med pripravami je na prvem mestu propaganda, s katero je treba vzbuditi zanimanje za zlet v najširši javnosti. Razposiljajo se že vabila k sodelovanju. Za propagando v inozemstvu je potrebna podpora trgovinskega in zunanjega ministrstva, potrebna je pa tudi cela armada posredovalcev in pomočnikov. Izdani bodo letaki in brošure v 15 različnih jezikih in v ogromni nakladi, v kratkem bodo razpisani posebni natečaji za plakate, za zletni plakat, za zletne znake itd. Poseben zletni odbor se marljivo pripravlja na to delo. Odbor bo izdal zletni program poročila pod naslovom »Poročevalstvo X. vsesokolskega zleta leta 1938.« Navezani so bili že tiskovni stiki z glavnimi listi Ju-

slavije, Poljske in Bolgarije.

Določeni je bil tudi že predhodni spored zleta. 5. junija naj bi bil nastop dijaških srednjih šol, 12. junija vaje srednješolske mladine, 16. junija nastop vojaštva, 19. junija nastop sokolskega naraščaja. Zlet sokolske dece bo 26. in 29. junija, 30. junija in 1. julija bodo mednarodne telovadne tekme, 2. julij je namenjen tekmam ČOS in nastopu sokolske mladine pred tujimi gosti. Zlet bo zaključen z nastopom armade 6. julija. V zletnih dneh hočejo prirediti tudi mednarodni telovadni kongres, najbrž pod geslom »Tyrševa telovadna v vzgoji naroda, v šolah, društvih in vojski.« Spored zleta bo še izpopolnjen s tekmami smučarjev, plavalcev, sabljačev itd. 4. julija bodo lahkoatletске tekme žen Saveza slovenskega sokolstva.

Čeprav imamo do zleta še dobri dve leti, že deluje v Tyrševem domu zletna pisarna, kjer se osredotočajo zaenkrat vse pobude glede priprav. Postopoma začne delovati izvršni odbor zleta, z njim pa tudi vseh 20 zletnih podoborov in odsekov. Pripravlja se tudi že zletni proračun in stavbni odbor je že dobil navodila glede zgraditve zletišča. Vprašanje zase je zgraditev garderob za 70.000 telovadcev. Dela se že propaganda za zlet potom radia. Zlet bo združen z veliko sokolsko razstavo.

moglae na skupno vezbanje v Ljubljano, kj se prične 1. maja.

Kakor smo že poročali, bo uvežbaj naše tekmovalce priznani sokolski strokovnjak br. dr. Viktor Murnik in moremo zato pričakovati na olimpijadi najboljši uspehe.

Sokoli odhajajo k vojakom

Jesenice, 17. aprila.

V sredo zvečer se je zopet vršil dobro obiskani družabni večer. Debatiralo se je o važnih in aktualnih društvenih zadevah. Brat Sušnik je poročal o važnosti propagande, kritike in reklame in med drugim omenjal, da mora lokalni časopisni poročevalec prav tako varovati interese svojega novinarskega delodajalca, kakor zastopati interese posameznih društev. Vee notice reklamnega značaja morajo društva vnapreje plačati, če hočejo da bodo objavljene. O njegovem poročilu se je razvila živahna in zanimiva debata, v katero so poleg starejših posojil tudi mlajši člani. Debatna sama je pričala, da je bil predmet razprave zelo potreben in je pokazala različnost na-

Izbirne tekme za berlinsko olimpijado

Načelninstvo Saveza SKJ je razpisalo prve izbirne tekme naših vrhunskih telovadcev za telovadne tekme na berlinski olimpijadi. Izbirne tekme bodo v nedeljo 26. t. m. ob 8. v telovadnici Narodnega doma v Ljubljani. Prijavljeni tekmovalci bodo tekmovali v obveznih in prostovoljnih vajah na bradli, drugu, krogih, nj konju na šir z ročaji, v preskoku čez konjo, v vzdržu in v prosti vaji. Obvezne vaje so tiste, ki so določene za XI. olimpijado v Berlinu. Vsi tekmovalci morajo biti v predpisnem telovadnem trikotju. Vsi prijavljeni tekmovalci potujejo v Ljubljano na svoje stroške, dočim jim ostalo oskrbo plača Savez SKJ.

Prijave se morajo poslati načelnistvu Saveza SKJ, Beograd, Prestolonaslednikov trg 34 najpozneje do 20. t. m. s točnimi podatki tekmovalcev potom Sokolske župe. Na temelju doseženih uspehov na izbirnih tekmah b. pozvali SSKJ tek-

DNEVNE VESTI

— **Konferenca higijenskih zavodov.** Včeraj se je prišla v Sarajevu konferenca direktorjev vseh higijenskih zavodov. Iz Ljubljane je odpoval na konferenco direktor dr. Ivo Pirč. Na konferenci, ki se danes nadaljuje, razpravljajo o zalitiranju malarije in endemičnega sililisa ter organizaciji higijenske službe v naši državi.

— **Zavarovanje delavcev in nameštencev v februarju.** V februarju je bilo pri okolišnih uradih zavarovanih 552.948 delavcev in nameštencev, od teh 389.230 moških in 163.718 žensk. V primeri z januarjem je naraslo število zavarovancev za 4.639, v primeri z januarjem lanskega leta pa za 47.564, v primeri z januarjem predlanskega leta pa za 57.897. Največji absolutni porast števila zavarovancev izkazuje OUZD v Osljeju in sicer za 9.037, v Beogradu za 5.621, v Nisu za 4.444. Tudi vse tri privatno društvene bolnišnice blagajne izkazuje porast števila zavarovancev. Povprečna dnevna zavarovalna meza je znašala 21,30 in je padla v primeri s februarjem lanskega leta za 0,48 Din. Celokupna dnevna zavarovalna meza je znašala 294,38 milijonov proti 293,29 milijonov v januarju in 275,19 milijonov Din v februarju lanskega leta.

— **Zdravniške vesti.** V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino sta bila vpisana zdravnik v Topolščici dr. Bogoljub Maksimovič in zdravnik v Mariboru dr. Vladimir Breznik.

— **Plemenski sejem rogovniške govedarjevalske pasme v Ormožu.** V soboto 2. maja t. l. priredi kr. banska uprava v Ljubljani plemenski sejem za ormoško cikasto (pingavsko) govedo predpolne na sejmišču v Ormožu. Na ta sejem so prignani večje število dobre plemenske živine, oskoti plemenskih bikov v starosti od 5 mesecev do 2 let ter je vsled tega dana primerna prilika za nabavo dobre plemenske živine, na kar opozarjamo vse zainteresirane. Vse nadaljnje informacije se dobe pri Zvezi selekcijskih društev v Ormožu.

— **Izlet v Južno Srbijo bo od 30. maja do 4. junija.** Odhod iz Ljubljane gl. kol. 29. maja ob 20., povratek 4. junija ob 20.40. Informacije in prijave pri Putniku v Ljubljani za nebotičnikom.

— **Priprave za razširjenje železarne v Zenici.** Tvrda Krupp iz Esena, ki je sklenila z upravnim odborom železarne v Zenici pogodbo o vzpostavitvi takozvane grobe proge, zaključuje tehnične priprave za graditve potrebnih objektov v Zenici. Zdj določajo svet, kamor se bo razširila železarna in razporejajo nova tovarniška poslopja. Gradili bodo v dveh etapah, v vsaki bodo znašali gradbeni stroški 10 milijonov Din.

— **Državna cesta Zagreb — Beograd.** Z novim finančnim zakonom je proglašena cesta Beograd — Zagreb za državno. Doslej je bila državna samo deloma, deloma pa banovinska in občinska. Vsa cesta bo asfaltirana, v kolikor še ni.

— **Putnikovi avtobusni izleti:** 25. in 26. aprila v Crikvenico 2. in 3. maja na Korško.

— **Deputacija vinogradnikov v Beogradu.** V Beogradu se je mudila včeraj deputacija vinogradnikov iz vse države, ki se je zglasila pri finančnem in poljedelskem ministru v zadevi pooblastila čl. 32 finančnega zakona, po katerem bodo lahko banovine uvedle trošarino na vino, kakor tudi v zadevi drugih predrstih vprašanj v zvezi z vinogradništvom v naši državi, kom, da bosta storila vse, da se z novo trošarino ne poslabša njihov že itak težak položaj.

— **O znani alpinisti Mari Mohorčičevi,** uradnici pošte direktorje v Beogradu, priobčeni današnja beogradska »Politika« obširen članek, v katerem opisuje Mohorčičev svojo turo na vrh Matterhorna. Turo je napravila s svojo sestro Franco in znanim planincem Kopinskom. Bila je prva Slovenka, ki se je povzpela na vrh Matterhorna.

— **Honorarji tujim inženjerjem.** Ker se zadnje čase množe prošnje za izplačilo honorarjev tujim inženjerjem in izvedencem za strokovne nasvete, izdelavo osnutkov, montiranje strojev in druga dela, obvešča finančno ministrstvo, bančni in valutni oddelek zainteresirane, da ne bo izdajalo pooblastil za plačevanje honorarjev tujim inženjerjem in izvedencem, če za njihov prihod niso poprej dale dovoljenja pristojne oblasti, o čem se ni postopalo po čl. 4. začasne uredbe o pooblaščenih inženjerjih in arhitektih z dne 8. oktobra 1924.

no Milosavo. Skozi okno so ustrelili kmeta, potem so pa razbili vrata. Njegovo ženo so najprej ustrelili, potem pa se razrezali z nožem in ji zažgali lase na glavi, ko je bila še živa. Odnosili so precej denarja.

— **Zagoreni samotar na pokopališču.** V četrtki ponoči se je obešila na rimsko katoliškem pokopališču v Rumi Elizabeta Vendl rojena Moser. Iz Zemuna je prišla v Rumo ter je ostala pri sorodnikih čez velikonočne praznike. Sorodnikom je izjavila da se vrača v Zemun, v resnici pa je odšla na pokopališče, kjer so jo našli obešeno. Govori se pa tudi, da ni izključen zločin, ker je imela pri sebi precej denarja.

Iz Ljubljane

— **Iz Pod mostom ob izlivu Gradaščice** v Ljubljano je navzlec dežju, ki precej ovira delo, izredno živahno. Veliko truda je bilo te dni z napeljavo lesenega korita, po katerem so speljali vodo iz Gradaščice v Ljubljano strugo. Od ustja pa do zatvornice so naložili zdaj skladiškal, ki jih zasipavajo z debelim gramozom, tako da bo padec Gradaščice ob zatvornici znatno omiljen, s tem pa tudi pritisk vode ob opornu zidovje mostu. Ko bodo končali dela ob levi strani mostu, bodo speljali vodo po koritu in nadaljevali z zasipanjem ob desni strani. Zaradi deževja uhaža voda pomalem v strugo in sproti nastaja spodaj velika luža, kar delo močno ovira. Včeraj pa so že montirali tam električno črpalko, ki bo sproti odvajala pod zatvornico uhaajočo vodo da. Ije v Ljubljano strugo ter bo tako zasipavanje lažje napredovalo.

— **Iz Ziviliški trg** je bil danes precej dobro založen kljub slabemu vremenu. Najbolj je bil zaseden zelenjadni trg, kjer zdaj prodajajo zelenjavo že tako poceni, kakor pred nekaj leti v pozni pomladi. Razveseljivo je, da se povijanje trošarine na živila ne pozna posebno na trgu. Pač pa so precej dragi piščanci, čeprav jih je čedalje več na trgu. Danes so jih prodajali od 30 Din naprej par. Nekaj časa po praznikih ni bilo masla, ker so se izpraznile vse zaloge, zdaj ga je pa zopet dovolj, vendar še ni tako poceni, kakor je bilo, ko ni uvožila velikonosna konjunktura. Med uvoženo zelenjavo se vedno prevladuje salata, čeprav je dovolj tudi že nekaterih drugih vrst. Precej je tudi že uvožena gropa, ki ga prodajajo po 10 do 12 Din kg. Novega krompirja gospodinje še ne kupujejo mnogo, ker je še dovolj lepega starega, ki je še po dinariu doim je novi po 10 Din. Danes je bilo na prodaj tudi precej semenskega krompirja na Sv. Petra nasipu, vendar precej manj kakor prejšnje tržne dni, ker se sezona za sajenje krompirja nagiba že h koncu in ker je zdaj preslabo vreme za prevoz krompirja, zlasti iz oddaljenih krajev. Na sadnem trgu je še dovolj jabolk, ki pa se hudo gnilijo. Kakor pravilo kmetje, da začno jabolka še posebno gniti, ko cveto jabolna. Lepša jabolka prodajajo zdaj že od 6 Din naprej g. Gospodinje kupujejo največ odrezke, ki pa tudi niso poceni, od 3 Din naprej. Promet na trgu je bil danes precej živahen, ker so gospodinje prišle zopet v normalni tr in so začele kuhati po običajnih jedilnih listih.

Elitni kino Matica — Tel. 21-24

Hočete se nasmejati? Hočete veselja, smeha in šale? Hočete pozabiti na vse tegobe?

OGLEDITE SI DANES SVAJNO ŠALO

VLASTA BURIAN — THEO LINGEN

LAŽNI VITEZ

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15, jutri ob 3., 5., 7.45 in 9.45 uri!

REZERVIRAJTE VSTOPNICE.

SAMO DANES IN JUTRI!

Najbolj okupirani film sezone! Samo 2 dni v Ljubljani!

Frankensteinova nevesta

Film za ljudi z izredno močnimi živci. Pri nekaterih prizorih se tudi najbolj korajžnemu težijo lasje!

BORIS KARLOFF

kot Frankensteinov monstrum!

Močnejše in učinkovitejše kot I. del »Frankenstein«. Predstave danes, v soboto ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. uri! Nepreklicno samo 2 dni! V ponedeljek nov program — **MARTA EGGERTH**!

NJEN NAJVEČJI USPEH

KINO SLOGA, tel. 27-30

— **Pobijanje nelegalne konkurence.** Novosadska zbornica za TOI je zahtevala novelizacijo zakona o pobijanju nelegalne konkurence v tem smislu, da bi se uvrstilo postopanje cen pod lastne cene med posebno prestopke nelegalne konkurence. Trgovinsko ministrstvo je odgovorilo zbornici na to zahtevo takole: Prodaja blaga pod lastno ceno, v kolikor bi škodovala drugim konkurentom spada nedvomno pod § 1 o pobijanju nelegalne konkurence. Zato ne kaže izdajati za te prestopke posebne uredbe z zakonsko močjo in izpopolnjevati v tem smislu zakona o pobijanju nelegalne konkurence, ker v gospodarskem življenju taki primeri niso prišli do polnega izraza. Zato je treba prepuščati sodiščem, da postopajo glede na značaj prestopka in zahteve gospodarskega življenja po tej splošni določbi. Od časa do časa pa naj dajo v interesu svojih članov pobudo v prvi vrsti gospodarske zbornice in korporacije.

— **Sentjakobčani na Polzevem.** Vedno bolj se kaže, da prijazno Polzevo nad Visnjo goro ni samo prvi korak k razmahu tujskega prometa na Dolenjskem, temveč, da poslaja tudi kulturno žarišče Dolenjske. Naši neumorni Sentjakobčani na čelu z odličnim kulturnim delavcem Danilom Bučarjem in njegovo soprogo gospo Metko so sklenili vprijeti na Polzevem že slovečo Bučarjevo igro »Na Trški gori«, ker bo gotovo pomemben kulturni dogodek. Igra bo vprijeti na prostem najbrž v nedeljo 14. junija bodisi popoldne ali pa zvečer v svitu žarometov.

Usako zrnice-doucšeno!

Vsako zrnice se je posvečeno pretvorilo, to se mu vidi že na hitri pogled. Temorjavo zapečeno, prijetno dišeče in okusno, da se človeku kar sline cedijo!

Da, to je

Kneippova sladna kava

— **Iz »Službenega listca.«** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 32, z dne 18. t. m. objavlja uredbo o izpremembah in dopolnitvah invalidskega zakona, uredbo o izločitvi občine Strigovo iz območja sreskega sodišča v Čakovcu in pripojitvi k območju sreskega sodišča v Ljubljani, navodila o izvrševanju uredbe o ureditvi gozdne proizvodnje in o ukrepih za sanacijo lesnega gospodarstva, uredbo o uporabi ljudskega dela pri občinskih namestitih pri banovinskih cestah, izpremembe in dopolnitve v pravilniku o dokladi za terenško delo, odkup osebnega dela, izpremembe normi za obtežbe pri graditeljstvu, popravek v pravilniku k izpremembam zakona o neposrednih davkih, telefonski promet nove takse med Jugoslavijo in Grčijo, objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin in razne objave iz »Službenih Novic«.

— **Zivalske knužne bolezni v dravski banovini.** Po stanju z dne 10. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 13 dvorcih, svinjska rdečica na 16, vrančni prisad na 2, steklina na 1 in garje na 1.

— **Roparski umor.** V vsaj Izgonu blizu Gackega, so neznan zločin umorili bogatega kmeta Milo Mastiloviča in njegovo ženo.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«

v Šiški. — Telefon 33-87

Willy Forst, Heli Finkenzeller, Paul Hörbiger

v filmu lepote, dražesti, ljubezni in krasnih melodij

Kraljevi valček

V dopolnilo Paramountov zvočni tehnik in MIKY Miska.

Predstave v soboto ob 7. in 9., nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., ponedeljek ob 8. uri.

V nedeljo ob 11. uri dop. premiera: **VOLTAIRE.**

Cena vsem sedežem Din 3.—, otroci Din 2.50.

Pride! Pride!

PRIPROVEDKE IZ WIENERWALDA.

— **Delo dobe.** Borza dela v Ljubljani sprejme takoj 1 preciznega mehanika, 1 hotelsko sobarico, 1 hotelsko kuharico, 1 hotelsko perico, višjega natakarja, 2 čevljarja, 1 metlarja, 1 peka in 1 soboslikarskega vajenca.

— **Udobne avtobuse za vaše izlete** si prekrbite pri »Putniku« v Ljubljani, tel. 33.79

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme, dež v predledkih. Včeraj je deževal skoraj po vseh krajih naše države. Največ padavin smo imeli v Ljubljani in so znašale do davi 15,6 mm. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 23, v Skoplju 22, v Rogasčici 20, v Sarajevu in Splitu 18, v Mariboru in Zagrebu 16, v Ljubljani 18,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 749,7 temperatura je znašala 6.

— **Neznani vandali,** ki pa najbrž ne bo, do ostali neznan, se udeležujejo zadnje čase tudi na Glincah in na Viti. Na mnogih vrtovih so poškodovali mlade drevesa, ne sadike in se kotili tudi drevesa, ki je sedaj v polnem cvetju. Včeraj ponoči je neki tak podivjanec zlezal na sadni vrt posestnika Gorkiča na Cesti V na Glincah in izruval tri leta staro hruško. Kaj je nameraval vandal z drevescem, se ne ve, najbrž ga pa ni presajal, marveč je je kje vrget proč. Gorkiču pa je napravil s tem občutno škodo. Varnostni organi naj posvečajo nočnim pohajkovačem, ki se plazijo okrog vrtov, v bodoče več pozornosti, pa bodo podivjanci kmalu izkorenjeni.

— **Batignole pod obtožbo.** Državno tožilstvo v Kosovski Mitrovici je dvignilo obtožbo proti znanemu podjetju Batignol, čigar funkcionarji so s svojim malomarnim delom in načinom eksploatacije kamnoloma v Banici povzročili katastrofo, ki je zahtevala 14 človeških žrtv, 4 delavci so pa postali nesposobni za delo.

— **Roparski umor.** V vsaj Izgonu blizu Gackega, so neznan zločin umorili bogatega kmeta Milo Mastiloviča in njegovo ženo.

Triumf prekrasne petje!

Grace Moore

Kot partner **M. BARTLETT**, tenorist Metropolitan opere v Newyorku

Ljubime!

Najboljša svetovna primadona poje arije iz oper **RIGOLETTO, BOHEME, I. t. d.** v prekrasnem filmu

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Najnovejši Foxov zvočni tehnik **KINO UNION, telef. 22-21**

— **Iz »Okrasek Gajere ulice.** Gajeva ulica je velemestna, česar ji pač nihče neče vzeti. Toda pri nas navadno napredujemo le z eno nogo, dočim z drugo tičimo še v preteklosti. Tako vidimo tudi v Gajevi ulici na eni strani velemestne palače, tik ob njih pa še stoji brzojavni drogovi. To je še tem bolj očitno pri modernem lokalu, ki stoji pred njegovim vhodom drog kakor vislice. Takšne malenkosti nas seveda ne smejo motiti — to je pri nas navadno izgovor, kajti na vse se moramo ozirati glede na zgodovino. Kaj je n. pr. brzojavni drog proti večnosti? Zato tudi ne sme nikogar motiti, da ta ulica še ni lakovana, čeprav so jo lakovali že pred leti — seveda samo z obljubami.

— **Iz Prekrasne nove preproge** so prispele stalni razstavi splitske kr. banovinske poslovnice, Franciskanska 4.

— **Iz Potreba ureditve ulic v Rožni dolini.** Rožna dolina je sicer lepo napredovala, pridobila je kanalizacijo in deloma tudi vodovod, precej se je gledalo na to, da so se uredile tudi ceste in ulice, vendar so nekateri, zlasti ob deževnih dneh, še silno za nemarjanje. Posebno v gornjem delu, pod

nici so umrli: Banderl Franciška, roj. Ostrovnica, 62 let, vdova pošt. zvanica, Boštjančič Josip, 37 let, zvanica drž. žel., Zidani most, Rebolj Ivan, 32 let, zidarski pomočnik, Skaručna pri Vodicah, Repine Rozalija, 51 let, dinarica, Ribica vas pri Boh. Bistrici, Matos Albin, 2 meseca, sin dinarja, Osredke pri Stični, Futala Umro, 57 let, delavec, Berk Alfonz, 22 let, sin posestnika, Gor. Jezerce, obš. St. Rupert, Brank Roza, 18 let, sinčkinja.

— **Iz Dvorana Filharmonične družbe,** ki je znana po svoji izredni akustiki je kakor nalašč za izvedbo manjših simfoničnih ali pa komornih koncertov. Tak simfonični koncert s klasično glasbo bomo imeli v ponedeljek, 20. t. m. ob 20. večer. Dirigira ga kapelnik radio oddaje postaje Drago Mario Sijanec. Izvajal bo Myslivečkov sonata v a-duru in Beethovno Pastoralno simfonijo. Violinski virtuos Karlo Rupel pa bo zaigral s spremljevanjem orkestra IV. Mozartov violinski koncert. Simfonični koncert je po sestavi sporeda in odlični izvedbi resna umetniška prireditev, ima pa popolnoma ljudski značaj, saj so cene tako nizke, da je poset omogočen pač vsakemu ljubitelju orkestralne

Vera Ibner:

Mešana trojka

In ona, ki mi slaj je bila že v dalji, zopet je neznamenita... O ti ljubav, ti čar varijati, ki vse življenje te lovimo...

poje za steno glas, poln hrepenenja. Kitara, srebrnastuza kitara ga spremlja. Kraj dejanja — Moskva. Čas — konec aprila. Solnce zabaja...

Stanovanje je prazno. Šofer Jakob Sedrjakov je švignil s svojim avtom nekam na cesto: za njim so se dvignili oblaki prahu. Stanka Timofejevna, vse-zvezna babica, kakor so jo nazivali sosede, je odrcala na trg. Drugi so se tudi razšli, vsak na svojo stran. Samo fotograf Abel Kuklin — starjši, bolan za hrupo in ljubeznijo — v obeh primerih lahko, toda s komplikacijami — igra tibo na kitaro in poje napoli ležeč, napol sedeč v postelji s toplomerom pod pazduho. Pri nogah mu dremle sibirski mačka s kockastim repom, rjava kakor lisica. Prede v taktu s kitaro. »O pomlad — tako se zdi da prede — poznam te. Tudi jaz imam ranjeno srce in sveže opraskano uho... O ljubica...«

Zunaj vrsti pomlad. Na zidu sosedne hiše je razvezan plakat, kričeče zelen in rdeč kakor tulipan. Kuklin — mlajši, Osip, Abelov brat, bodoči fotograf zaenkrat pa še učenček ljudske šole, hiti mimo in obstane kakor vkopan. (Abel, kje je tvoj brat Jožef, bi vprašali ml.) Ota plakat in stajna misel ml. šine v kodrasto glavo. Navzlec svoji paglavski starosti je namreč tudi Kuklin — mlajši zažubljen. Ljubljena žena, Vajta Semenovna, stanuje v istem stanovanju in hodi z njim v isto šolo. Ona je vaukinja »vsevezne babice«. Strota — prav kakor on. In kakor on se tudi ona muči z desetinimi učniki. Skupni interesi rode prijateljstvo, to je stara stvar, prijateljstvo pa preide prej ali slej v ljubezen, a ljubezen živi od junaštev. Zato se Osip Kuklin odloči storiti v imenu ljubezni, če že ne junaštva, pa vsaj nekaj posebnega in izrednega.

Kričeče zeleni plakat oznanja prebivalstvu Moskve, da bo nastopal v cirklu poleg dresiranih tujinov tudi učen konj, ki zna računati odstotke — tu se Osip Kuklin nametne, češ, ta je pa bosa. Naslednje pa polkazejo — tu mlajši Kuklin od glavnega glavnega —

glasbe, 10 Din stane sedež, 5 pa stojšče, oboje je v predprodaji v knjigarni Glasbene Maticе.

— **Iz Na plenarnem sestanku ljubljanske Filharmonije,** sekcije Podsaveza muzičara dne 6. tm. je bil izvoljen in konstituiran sledeči odbor: Predsednik: kapelnik Anton Neffat, podpredsednik: prof. Fran Stanič, glavni tajnik: prof. Ivan Bajda, poslovedeč tajnik in gospodar: Komac Nande, blagajnik: Hafner Janko, odborniki: prof. Karlo Rupel, prof. Leon Pfeifer, kompozist Matija Bravničar in ing. Josip Plattner. Namestniki: kapelnik Vinko Sušteršič in Vilh Hauck. Nadzorni odbor: Dr. Ivan Karlin, prof. Václav Lavn in prof. Gustav Müller.

— **Iz Društvo »Soča«** matica naznanja tužno vest, da je naš dolgoletni član Franc Legovič pol. stražnik nenadoma preminul. Sočane in vse člane našega oddelka Istrske obitelji vabimo in prosimo, da se pogreba, ki se vrši jutri 19. t. m. ob pol 15. uri izpred mrtvaške veže dež. bolnice na pokopališču k Sv. Križu, polnoštevno udeležijo. Pokojniku večni mir in preostalom naše iskreno sožalje.

— **Iz Sporod. III. mladinskega koncerta,** ki bo jutri, v nedeljo ob 11. uri v filharmonični dvorani je naslednji: Handl: Variacije za klavir v e-duru. Haydn: Variacije v f-molu. Mozart: I. stavek sonate v a-duru. Beethoven: 6. variacija v g-duru. Weber: 7. variacija na Vien qua Dorina bella. Po odmoru Sattnerjeve klavirske variacije na slovensko pesem »Kje so moje rožice« in Reuterjeve variacije na narodno pesem »Kukavica«. Uvodno besedo o klavirskih variacijah sploh govori izvajalec prof. Lipovšek sam. Ker je mladinski koncert izredno poučen pa tudi interesen, izvajalec koncerta Marjan Lipovšek pa eden najboljših naših pianistov, opozarjamo na intrinzični koncert. Vstopnica 3 Din, proti nakupu sporeda, ki se dobi v knjigarni Glasbene Maticе.

— **Ljubljanski Sokol** opozarja in vabi na današnji sestanek starejše in mlajše sokolske generacije, ki bo drevi ob 20. uri v društveni mali dvorani v Narodnem domu.

— **Dr. Rodoscheg** zopet od 20. t. m. ordinira.

Film Frankensteinova nevesta

Ljubljana, 18. aprila.

Za »Frankensteinovo nevesto« vlada tudi v Ljubljani veliko zanimanje. Telefon v kinu Slogi hrni neprestogoma in ljudje si rezervirajo vstopnice, ker se boje, da bi sicer ne dobili sedežev. Dejstvo je, da je že mnogo sedežev prodanih in da si morajo Ljubljancini, ki hočejo videti ta film, res enkrat prav hitro, kajti ta film bo le danes v soboto in jutri v nedeljo na sporedu. Uprava kina Sloga si je skusala na vse načine film zagotoviti še za ponedeljek, toda brezuspešno. Film mora v nedeljo ponoči iti naprej v Veliki Bečkerak, kjer ga ljudje že težko čakajo.

O filmu samem in o njegovi vsebini smo pisali že včeraj in opozorili ljudi, ki n. majo dobrih živcev, da si ga ne ogledajo. Le tisti, ki imajo prav korajžne srce v svoji prsi, tisti, ki ne poznajo strahu in groze, tisti lahko postavijo svoje živce na težko preizkušnjo. Boris Karloff, kot Frankensteinov nestvor jih bo že malo uplašil. Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15, jutri v nedeljo pa ob 15., 17., 19. in 21. uri. Samo 7 predstav in prav nič več. Zategadelj ne odlašajte, temveč zastavljajte si vstopnice takoj!

Iz Novega mesta

— **Žrtve materinstva** je postala soproga občinskega tajnika g. Franca Avsca, ga. Marlenka, roj. Vencajz. Pokojna, ki je bila dolgo vrsto let občinska blagajničarka, je bila med našim ljudstvom zelo priljubljena. Zlasti pa je bila mestna občina, kot vestno in zmorno uradnico. Pred osmimi dnevi je dala mlada mati življenje hčerki, včeraj popoldne pa je nenadoma umrla. Pokojna, ki je bila vzor žene in matere, zapuščala užaločenega soproga in dva neobtežena otročka, par let starega sinčka Savčiča in hčerko. Bodi ohranjen blagi pokojnici časten spomin, preostalom naše iskreno sožalje!

— **Kuklin mlajši** vse to vidi, sklene definitivno ujeti in dresirati tudi mešano trojko in jo potem podariti ljubljani ženi Valji Semenovici. Toda najprej je treba proučiti zadevo s potepinškom Senjko, najbližjim svetovalcem in prijateljem.

— **Senjko,** trezna in praktična glava, je poslušal na dvorišču za skladiščno drvo kukičkovski načrt in vidi v njem slabe strani.

— **Pasja noga,** — pravi, vrtajoč v mislih v brezovo poleno, — ta mešana trojka mi je všeč. Toda postavim, ta muha... Kako bo pa z njo?

— **Zakaj?**

— **Kako to:** zakaj? Ali je zdaj pomlad? — Je. So zdaj muhe? — Ni jih. No in konec besedi. To pomeni: čakaj do poletja.

— **Črna v tistih,** — se opomni Ku-

Nenavadno zimo smo imeli

Zime, kakršna je bila letos, naša meteorološka postaja že od leta 1881 ne pozna

Ljubljana, 18. aprila.

Letos smo imeli zimo, da podobne ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Namestu prave zime je bilo prav za prav ves čas aprilsko oziroma jesensko vreme. Snega ni bilo skoraj nobenega, če je pa zapadel, je že po nekaj dneh skopnel. Smučarji torej niso prišli na račun in ker so izostali ti, so bili prikrajšani tudi prebivalci krajev, ki jim je smučanje glavni zaslužek v zimskih mesecih. Muhasto vreme je seveda tudi nagajalo kinetu, ki se mu polje ni moglo odpočiti tako, kakor bi se pod snežno odejo.

Poglejmo nekoliko meteorološke podatke zimskih mesecev in jih primerjajmo z lanskim zimom. Videli bomo, da so bili letošnji zimski meseci v pogledu padavin nenavadni in se niti malo ne približujejo povprečju. Ljubljana je imela letos v januarju 226,8 mm padavin, ki so bili razdeljeni na 21 dni. V vsem tem času ni padla niti ena snežinka — nekaj neverjetnega, januar brez snega. Lani je v istem času meteorološka postaja zaznamovala 53,3 mm padavin v 15 dneh, od tega 11 dni sneg. Povprečno znašajo sicer v Ljubljani padavine ta mesec 74 mm. Kakor vidimo, je bil letošnji januar visoko nadpovprečen. Tudi februar ni bil boljši. Imeli smo 172 mm padavin v 16 dneh, od tega dvakrat sneg, dočim je bilo lani 64,7 mm padavin to v 10 dneh z všteti 5 snežnimi dnevi. Februarski povpreček znaša sicer okoli 69 mm. Marec je bil zopet brez snega, zato smo pa imeli 13 deževnih dni s 54,9 mm padavinami, lani pa 6 dneh (5 dni sneg) 65,5 mm padavin, povpreček je pa 99 mm. Od 90 dni v januarju, februarju in marcu smo torej letos imeli polnih 50 dni padavin, od tega le 2 dneva sneg! Meteorološka postaja v Ljubljani, ki vodi od l. 1881, naprej točno statistiko, ne pozna od tedaj do danes zime, ki bi imela le 2 snežna dneva. Lani smo v istem času imeli v Ljubljani 31 padavinskih dni, vendar je bilo med njimi 21 dni s snegom.

Tudi drugi kraji v naši banovini kažejo približno enako sliko. Poglejmo v Bohinju. Ta je sicer znan po obilnih padavinah, je pa vendar zaznamoval za ta čas neobičajno

visoko stanje padavin. V januarju je lani (v 6 dneh) padlo 116,6 mm padavin (snega), februarju v 9 dneh 326,3 mm (5 dni sneg) in v marcu v 4 dneh 61,3 mm (2 dneva sneg), letos pa v januarju v 17 dneh (2 dneva sneg) 338,3 mm, v februarju v 11 dneh (7 dni sneg) 283,8 mm in v marcu v 13 dneh (1 dan sneg) 117,3 mm padavin. Lani je bilo torej skupno 19 dni padavin, od tega 13 dni s snegom, letos pa 41 dni padavin in le 10 s snegom.

Tudi Kamnik se ne more pritoževati glede dežja, letos je pa bilo tega blagoslova toliko, da ljudje skoraj niso utegnili odložiti dežnikov. Kamničani sicer niso dosegli bohinjskega rekorda, a niso zaradi tega prav nič užaljeni. V januarju je bilo 20 dni s 234,8 mm padavin (lani v 9 dneh 52,1 mm), v februarju v 15 dneh 172,3 mm (lani 10 dni 89,4 mm), v marcu v 13 dneh 45 mm (lani 5 dni 45 mm). Letos je bilo v Kamniku skupno 48 dni s padavinami, od tega 2 dneva s snegom (v februarju), lani pa 24 dni, od tega 14 s snegom. Običajni povpreček za prve tri mesece znaša sicer 64, oziroma 74, oziroma 88 mm.

Novo mesto je seveda tudi imelo nadpovprečno moč, a vendar v prvih dveh mesecih manjšo, kakor Ljubljana. Letni povpreček znaša v Novem mestu za januar 61 mm, za februar 55 mm, za marec 78 mm, letos je pa bilo v istih mesecih 128,4 mm, 103,4 in 59,1 mm, lani pa 27,0, 39,3 in 30,0 mm. Kar je bilo lani premalo, je bilo letos preveč. Letos je bilo 33 dni padavin, od tega 2 dneva s snegom, lani pa 22 dni, od tega 16 s snegom.

Poglejmo še onstran Kamniških planin v Maribor. Izmed vseh naštetih krajev je odrezal še najbolj v istih mesecih znaša tam povpreček, 40, 40 in 67 mm, letos je bilo 100,4, 95,3 in 29,5 mm padavin, a lani 42,5, 35,8 in 67,4 mm. Kar se tiče snega, na je nudil Maribor enako sliko, kakor Ljubljana, Kamnik in Novo mesto. Padavine so bile letos razdeljene na 29 dni, od tega 4 dni s snegom (v januarju 3 dni), lani pa 27 dni, od katerih jih je bilo 19 s snegom.

Živeči

neznani vojak Francije

Izgubil je spomin in dar govora — že 19 let zamen poizvedujejo, kdo in od kod je

Francoski listi pišejo, da se bo končno morda le posrečilo ugotoviti, kdo je neznani francoski vojak. Gre za pretresljivo tragedijo. Okrog 40 let star mož, francoski vojak iz svetovne vojne, o katerem nihče ne ve, kako se piše in od kod je doma, leži že od dneva, ko so ga našli leta 1917, v bolnici brez kakršnekoli zveze z zunanjim svetom. Izgubil je spomin in dar govora. Očitno gre za vojaka, ki se je boril v krvavih bitkah med svetovno vojno na zapadnem bojišču. Leta 1917 so ga našli na pariškem Gare de Lyon, kjer se je skrival ves prestrašen in zbehan. Ko so ga vprašali, kdo je, je pokazal na svoja usta, čes, da ne more govoriti. Še bolj žalostno pa je da je izgubil nesrečno tudi spomin. Pri sebi ni imel nobenih dokumentov, nobenega pisma, niti najmanjše beležke. O tem, kdo je, kje se je boril in od kod prihaja, molčal je in ničesar se ni mogel spomniti.

Oblasti so uvedle preiskavo, toda vse njihovo prizadevanje je bilo zaman. Celih 19 let so trajale poizvedbe, pa se ni posrečilo dognati, kdo je ta nesrečnež. Zdaj mu pravijo »živeči neznani vojak«. Seveda pa ni verjetno, da bi bil čisto sam na svetu, da bi ne imel nobenega sorodnika. Vojna se je končala, mnogi pogrešenci so se vrnili k svojem, tega nesrečneža pa še vedno obdaja skrivnost. Oblasti so storile vse, da bi dognale, kdo je. Na tisoče njegovih fotografij so razdelili med družine, ki se koga pogrešajo iz svetovne vojne. Mnogi proglasi so šli po vsej Franciji in njenih kolonijah; v njih se opozarja na vsako malenkost, ki bi pomagala spoznati nesrečnega neznanca. Na tisoče očetov in mater, žen, nevest, bratov in sester je obiskalo neznanega vojaka v njegovem zavetišču in vsi so upali, da zagledajo tistega, ki ga že dolga pogrešajo. Toda vsi so odhajali raz-

očarani, potrjeni in še bolj užalosteni. Če se je pa tu in tam le oglašil kdo, ki je v neznani vojak hotel spoznati svojega sina, brata ali moža, je uradna preiskava vedno dognala, da gre za pomoto.

Nad 200 žen je hotelo spoznati v živem neznani vojak svojega sina, druge žene zopet svojega moža, končno so pa vse spoznale, da se motijo. In tako je šlo vsa leta naprej, nakupičilo se je mnogo aktov, a iz vsega tega sta se izušila samo dva primera, vredna upoštevanja. Camille Monjoin je za žive in mrtve trdil, da je neznani vojak njegov sin. Preiskava je pa to trditev ovrgla. Nekoliko verjetnejši je drugi primer. Rene Le May proglasa neznanega vojaka za svojega moža. A tudi njena trditev nasprotuje ugotovitvam preiskave in zato ji ni mogoče verjeti. Rene Le May ponuja zdaj oblastem preizkušnjo, od katere si obeta zelo mnogo. Upa namreč, da bi se nesrečnežu vrnila spomin ali pa vsaj dar govora, če gre res za njenega moža. Ta žena trdi, da je živel s svojim možem v zelo srečnem zekonu v Vincennes. Iz hiše kjer sta stanovala je odšel mož na vojno in žena zdi trdno veruje, da bi se mu vrnila spomin, če bi uredili hišo točno tak, kakor je bila leta 1914 in če bi prišel neznani vojak v njo. Oblasti hočejo napraviti ta poskus in francoska javnost je zelo radovedna, kakšen bo uspeh. Ni izključeno, da vrne ta dom neznani vojak spomin in dar govora, ni pa tudi izključeno, da bo grob ljubee žene, ki ne more nobiti na svojega moža in da Francija nikoli ne bo ugotovila, kdo je njen živeči neznani vojak.

Čudno

Mlada žena skuha prvi obed, najljubšo jed svojega moža. Pokuša jo in se čudi: Ne morem razumeti, da je tole najljubša jed mojega moža.

klin mlajši, — se drže muhe vso zimo tam, kjer postavljajo samovar, če se ne motim. Ne vem pa ne točno.

— Seveda ne veš. In tudi če se drže, kaj zato? Mar misliš, da potrebujeva zimsko muho. Vrag jo vzemi, to zimsko muho! Ta sploh nima nobene moči in prilagoditi se ne da. Mar misliš, da jo boš mogel zdresirati? Od dresure bo ali sama krepnila ali pa ti nad njo. S tem ne bo nič.

— Kaj pa ščurek? — vpraša Kuklin, ki mu se upada pogum. — Ščurka bova že našla. To ne bo težko. Pač bo pa z bolho težje.

— Toda bolha, to je glavno, — meni Kuklin — mlajši. — Bolha včete v sredini. Izabela Moric. Brez nje ne gre.

Nekaj časa oba molčita. Solnčne pege skačejo po brezovih debljih. Vedno nežne se je razcvitela pomlad. A skozi odprto okno se sliši nejasno kakor v sanjah glas Kuklina — starejšega:

»O ljubav, ti čar varljivi.

In breknanje strun.

— Dobro, — pravi Seniko naenkrat in odločno vstane. — Bolho ti ujamem in še veliko. Ščurke pa ujem sam doma v kuhinji — to je domača žival. Bolha je pa svobodna ptica tako kakor midva.

Težko se da spak ujeti. No, pa bo že kako šlo... Rad bi samo vedel, kako jo boš dresiral. Kako neki je treba ravnanje z njo?

— Prijazno, — odgovori Kuklin — mlajši. — Bog varuj tepsti ali kaznovati jo! Samo prijazno.

Pri tem že vidi, kako zardi Valja Semenova, ko dobi tako nepričakovano darilo. Kako bo zardela in se nasmejala.

Minili so štirje dnevi. Ta čas se je marsikaj zgodilo. Ta čas je hripa Abela Kuklina skoraj izgubil, toda ljubezen se je vedno bolj komplicirala. Ta čas poženo popki na bezgovem grmu in prilete škoric. Ta čas začne velika svetla bolha, ki jo je ujel Senjka in zaprl v škatlico s steklenim pokrovčkom, kazati po mnenju Osipa Kuklina znake, da razume. Tako recimo, če se prižge vžigalica nad steklom, bolha Izabela Moric zelo napeto opazuje plamen. To je prvo. Drugo je pa: če se zabrenka na kitaro, sede Izabela na steklo in prislusne. Kmalu, prav kmalu se bo že lahko pokazala jasnim očem Valje Semenove, ki je od grozečega ji ponavljalnega izpita iz računstva pošteno shujšala in postala še lepša.

Osip Kuklin je zaradi sladkega in bo-

Siamski kralj se pridno uči

Švicarski listi poročajo iz Lausanne, da je 10 letni siamski kralj Ananda, ki študira na lausannski gimnaziji, z odliko napravil izpit in prestopil v višji razred. Mladi vladar države telega slona je posebno nadarjen za matematiko. Ravnatelj gimnazije kar ne more prebrati njegove skromnosti in vzorne poslušnosti. Mladi kralj je baje samo enkrat kršil disciplino, ko se je skrtil pred poročevalci ameriških listov v ravnateljevi sobi pod mizo.

Sošolci malega Anande ne morejo razumeti, da ima kralj pravičniški zakonov za svoje vsakdanje potrebe manj denarja, nego razvajeni sinovi meščanskih rodbin. Mladi kraljica mati namreč, vzgaja svojega sina strogo in ga že v zgodnji mladosti navaja k štedenju.

Sinovi

Gabriela d'Annunzia

Slavni, pa tudi neslavni italijanski pesnik in pisatelj Gabriele d'Annunzio ima tri sinove, ki pa po očetu niso podedovali pesniške žilice. Eden služi pri vojaki, drugi Gabriellino, se je hotel prvotno posvetiti filmu, pa mu je spodelstvo in zdaj je zaposlen v neki privatni pisarni, tretji Veniere, je pa trgovec v Ameriki.

Morda pa postane Gabriel Cruillas, avtor »Pesni Italije in sin vojvodinje de Gravin, ki je stanovala z njim v Rimu, dostojen duševni dedič velikega mojstra. Že zdaj je plešast in s svojo bradico je živ portret pesnika. Ima tudi enako karakteristično pisavo, velik del njegovega liričnega talenta in tudi ljubavih pustolovščin.

Velika

letalska nesreča

Na zračni progi Turin — Milan — Rim se je pripetila v četrtek težka letalska nesreča kot posledica goste megle. Veliko potniško letalo s tremi motorji se je razbilo ter pokopalo pod seboj potnike in posadko. Letalo je vodil eden najboljših italijanskih pilotov. Dvignilo se je kljub megli, kajti v Rim je moralo odpeljati na važno sejo turinskega podžupana markiza Penso di San Damiano. Med potniki sta bila tudi dva italijanska trgovca in en švicar.

V začetku je šlo vse gladko. Komaj je bilo pa letalo dobrih 300 km južno od Turina, je zašlo nad gorami v gosto meglo. Pilot je najbrže izgubil orientacijo in se spustil nizko, da bi dognal, kje je. Kar se je letalo silno streslo, se nagnilo in treščilo na tla. Vsi potniki so bili takoj mrtvi. Letalo se je popolnoma razbilo. Udarilo je ob strmo skalo gore Basso pri vasi Chivassa in eksplodiralo je posoda z bencinom. Letalo je treščilo med skalov. je.

lestnega razburjenja sploh prenehal spati. Polagoma se je odreke »mešani trojki«. Za osvojitve ženskega srca zadostuje Isabela Moric sama. Sam bog varuj tepsti ali kaznovati jo! Samo prijazno, samo z ljubeznijo.

Minila sta še dva dneva. Osip Kuklin je sklenil pokazati Senjki Isabelin napredek. V ta namen je Senjko skrivaj odvedel v kuhinjo, česar sicer stanovalci sploh ne dovolijo.

Na dvorišču ti je ne morem pokazati, — pravi Kuklin mlajši. — Lahko bi se razburila, ker tega ni vajena. Včeraj sem napravil v škatlico majhno luknjico in pritiskal na njo prst. Zagrizla se je vanj: vidi se, da me je slišala. Zdjaj bom že lahko začel z zapreganjem.

Senjka je tudi razburjen. Ženske sicer prezira in zato visokega namena darila ne razume, toda dejstvo, da je postala iz divje, same sebe prepučene in brezimne živalice kulturna Isabela Moric — to dejstvo je postavilo na glavo vse njegove pojme.

V kuhinji vlada prazničen red in mir. Štedilnik krasi hladni likalniki in girlande plenice. Čížek, ta nedvomni ostanek starih navad, pripadajoč nekoč enemu samemu individuu, zdaj pa kolektiv-

Pasja počitniška kolonija

Nikjer na svetu se menda ne godi psem tako dobro, kakor v Franciji. V Parizu nimajo samo lastnega kopališča, temveč tudi restavracijo v elegantnem hotelu na Elizejskih poljih, dalje sanatorij in kozmetični zavod, kjer goje strokovnjaki pasjo lepoto. Zdjaj so pa dobili še svojo počitniško kolonijo, ki sta jo ustanovila živinozdravnika Cheron in Aubry. Lastniki psov so se torej iznebili neprijetne skrbi pred odhodom na potovanje ali na počitnice, kamor ne morejo vzeti svojih štirinogih ljubljencev, pa naj gre že za pse, mačke, morske prašičke ali želve.

Cheron in Aubry sta kupila velik park z gradom, kjer hosta z izolanim osebjem skrbela za blagor in zadovoljstvo domačih živali, v prvi vrsti psov. Živinozdravnika jamčita, da bodo psi v tej svojevrsni počitniški koloniji zelo dobro spravljani. Osebo je bo skrbelo za strogo dijetlo in za primerno razvedrilo, če se bo psem in psičkom tožilo po gospodarijih. Pasja počitniška kolonija ima tudi lastno kopališče s kemično prečiščeno vodo. Pomeni življenje tu gotovo ne bo, toda kaj vse bi ne žrtvovala Parizanke za svoje štirinoghe ljubljence.

Kupuj domače blago!

Gasilski dom v Litiji

Litija, 17. aprila.

Litijska gasilska četa je med vodilnimi edinicami v naši župi. Za sedanje razmere je dosedanj gasilski dom poleg cerkve premajhen, saj nima nobenega poslopja razen orodjarnice, v kateri je tudi garaža gasilskega avta. O potrebi novega doma so govorili že opetovano na gasilskih zborih, zadnjič pa tudi na letnem krajevnem zboru, ki je posebna ustanova prebivalcev našega trga. Na zboru trškega odbora so gas zaprosili za pripraven prostor na Frtici, kjer je sedaj skladišče lesa. Skupina Litijanov pa se je izrekla, da je stavbišče na tistem prostoru predrago. Saj bi plačal kak interent za kvadratni meter okrog 100 Din; Parcela leži namreč na križišču treh cest iz Smartna, Grbina in Litije. Zato so svetovali gasilskemu odboru, naj zaprosi za del stavbišča upravo litijskega Sokola, ki ima ob Savi pri občinskem uradu precejšen svet mamenjen letnemu telovadišču. Sokolsko društvo pa je prošnjo zavrnilo, ker rabi svet v lastne svrhe.

Litijski gasilci, ki imajo že prav lep stavbni sklad, bodo zdaj na novo pokrenili vprašanje stavbišča. S podporo, ki so jo prejeli te dni od litijskega občinskega odbora in iz fonda gasilske zajednice v Ljubljani se je njihova blagajna še bolj okrepila. Ker je del odbornikov gasilske čete odklonil ponujeni prostor za Savo, ki je leži na podaljšku sokolskega letnega telovadišča nasproti posestniku Kajtnce, zanima zdaj naše tržane, kako se bo uredila zadeva s stavbiščem za gasilski dom.

Divjaški napad s sekiro

Celje, 18. aprila

V razpravn dvorani celjskega okrožnega sodišča je sedel včeraj na zatožni klopi 22-letni posestnikov sin Franc Silič z Jazbinvrha pri Kalobju zaradi težke telesne poškodbe.

Obtoženeec je bil letos 26. januarja v družbi Jakoba Mroza v neki gostilni pri Sv. Jakobu. Čez nekaj časa sta se oba sprla in Mroz je udaril Siliča s palico. Silič je nato zapustil gostilno, Mroz pa ga je začel zasledovati in je pri Vengustovi hiši odtrgal lato s plotu. Ko je prispel Silič do Slomškove hiše, je našel tam topo sekuro in jo pograbil. Ko je Mroz to opazil, je pričel bežati mimo hiše po travniku. Silič je hitel za njim. Nesreča je hotela, da se je Mroz spodtaknil in padel.

Silič ga je dohitel in začel na tleh ležečega Mroza, ki je v strahu prosil Siliča, naj ga pusti, obdelavati s sekiro. Prizadejal mu je zevajočo rano na levi strani vratu, dve rani na levem nadlaktu ter poškodbe na levem komolcu in levem stegnu. Po krvavem dejanju se je Silič vrnil k Slomškovi hiši in tam oddal okrvavljenno sekuro.

Silič je bil obsojen na 2 in po leta strogega zaporu. Poleg tega mora plačati Mrozu 3000 Din za bolečine, 1640 Din kot odškodnino za izgubljeni zaslužek in 1740 Din bolniških stroškov. Obsojen je tudi na plačilo povprečnine v znesku 600 Din in kazenskih stroškov.

Profesor Vaquez umrl

V Parizu je umrl v sredo ponoči član francoske medicinske akademije in kardialog svetovnega slovesa prof. Louis Henri Vaquez star 76 let. Bil je predstavnik moderne klinične francoske kardiologije, vede o boleznih srci in ožilja. Kot učenec slavnega Potaina je zaslovel že v mladih letih z opisom dotlej neznanne bolezni polyglobulije, kar pomeni razmnožitev krvnih telescev visoko nad normalno število, ne da bi se dali ugotoviti vzroki. Pod njegovim imenom je prišla potem ta bolezen v svetovno literaturo. Glavno polje Vaquezovega delovanja so bile bolezni srci in o njih je napisal posebno knjigo, ki je bila večkrat izdana in preložena v glavne svetovne jezike.

S svojim učencom Boldetom je spadal Vaquez med ustanovitelje röntgenologije srci in glavnih žil. Razen učnika röntgenologije srčnih bolezni je izdal več sto znanstvenih del deloma samostojno, deloma pa skupno s svojo šolo. Med njimi so zlasti važna dela o srčni aritmiji in srčni angini. Ustanovil je celo šolo, ki so nje učenci zdaj na čelu vseh večjih klinik in bolnic v Franciji. Bil je tudi ustanovitelj prve svetovne revije, posvečene izključno boleznim srca, ožilja in krvi »Archives des maladies du coeur«.

Radionrogram

Nedelja, 19. aprila

8: Telovadba (15 minut za ženske, 15 min. za moške vodi g. prof. Marian Dobovšek). 8:30: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 8:45: Plošče. — 9:10: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 10:15: Staro-francoske velikonočne legende (poje gđ. Vida Rudolfova). — 11: IV. mladinski koncert Glasbene Matice: Klavirske variacije (prenos iz Filharmonije). Predava in igra na klavirju g. prof. Marian Lipovšek. — 12:30: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 12:45: Koncert pevskega društva Krakovo-Trnovo. Vodi g. R. Simoniti. Odadaja prekinjena od 14. do 16. ure. — 10: Kmetijska ura: Prehrana kulturnih rastlin (g. ing. Pahor). — 16:20: Veseli zvoki (radijski orkester). — 17: Politična vzgoja žene (g. prof. Dora Vodnikova). — 17:20: Veseli zvoki (radijski orkester). — 18: Razgovor slovenske drame: XIV. ura: I. Uvodno predavanje. II. St. Majcen: Knjigovodja Hostnik — drama (igrajo člani Nar. gled.). — 19: Napoved časa, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Legendarne osebnosti prvega upora Stanoje Glavaš (dr. Stevan Zagorčič). — 20: Bežigradski fantje pojo narodne in fantovske pesmi. — 20:40: Schubertove skladbe (radijski orkester). — 21:15: Operni spevi — poje g. Stjepan Marček, tenorist ljubljanske opere. — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22:15: Melo jazz kvarteta.

Ponedeljek, 20. aprila

12: Odlomki iz operet (plošče). — 12:45: Vremenska napoved, poročila. — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13:15: Jugoslovanska glasba (radijski orkester). — 14: Vremensko poročilo, borzni tečaj. — 18: Zdravniška ura: Kako se ubraniti strupenih plinov (g. dr. Matej Jutini). — 18:20: Predigre (plošče). — 18:40: Kulturna kronika: Jubilej naše umetnostne zgodovine (g. dr. Rajko Ložar). — 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Prvi jugoslov. popularizator prirodopisja (dr. Fran Tučan). — 20: III. simf. koncert radijske postaje (prenos iz Filharmonije). Solist: Karlo Rupel, dirigent: Drago Mario Šijanec. — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22:15: Koncert lahke glasbe (radijski orkester).

Torek 21. aprila

11: Šolska ura: S Trbovelskimi slavki po Čehoslov. (Drago Zupančič). — 12: Prihujljeni napravi (plošče). — 12:45: Vremenska napoved, poročila. — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13:15: Po opernem svetu (plošče). — 14: Vremensko poročilo, borzni tečaj. — 18: Francoska glasba (radijski orkester). — 18:40: Filozofija združene gospodarstva (g. dr. France Veber, univ. prof.). — 19: Napoved časa, objava sporeda, poročila, vremenska napoved, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Turizem in prirodne lepote Črne gore (Blažko Burovič Besac). — 20: Uvodno predavanje v prenos (g. prof. L. M. Škerjanec). — 20:30: Evropski koncert francoske simfonične glasbe. Izvajata nacionalni orkester in zbor, dirigent: D. E. Engelbrecht. (Prenos iz Pariza). — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22:15: Zvoki za oddih (radijski orkester).

LEPE AMERICANKE

— Čital sem, da zapravijo Američanke dvakrat toliko denarja za lepoticenje, nego stane vsa ameriška armada.

— Saj pa tudi izvajajo najmanj dvakrat toliko zmag.

čila na stol in se iztegnila v blaženem dremanju. Bliza se trenutke Isabelle Moric. Ah, kako se bo nasmejala Valja Semenova, ko jo zagleda! Kako se bo nasmejala in zardela!

— Torej tu je, — pravi Osip Kuklin, — poglej, tu je ena izmed tisočerih.

Predvidno postavi škatlico na mizo. Ti-sti hip pa skoči rjava mačka, privabljen na nenaden svitu stekla v roparskem skoku na plen, stisne v tačkah krhko stekelce in ah — že je Isabelina ječa v razvalinah. Osvobodena Isabela se požene v elegantnem skoku v zrak, za hip se pokaže črna pika na mačjem hrbtu kakor na kraju gozda, potem se pa izgubi v njegovi goščavi. Za vedno! Edina... Ena izmed tisočerih... Vse je uničeno: Valja Semenova ne bo zardela, ne bo se nasmejala. Sreča je šla mimo Osipa Kuklina in komaj se ga je dotaknila.

»In ona, ki mi slaj je bila... — dalji zopet je neznani... O ljubav, ti čar varljivi, ki, vse življenje te lovimo...

poje za steno glas, poln hrepenenja. Kitara, srebrnostruna kitara ga spremlja. Kraj dejanja — Moskva. Čas — konec aprila. Solnce zahaja.

Iz Maribora

— J. Kranjca »Direktor Čampa«, ki bo njegova mariborska premiera prihodnji teden, je med najnovejšimi slov. dramskimi deli dosegel poleg Kreftovih »Malomosa« nov, največji uspeh, do katerega mu je razen odskočnice učinkovitosti pripomogla v prvi vrsti aktualnost problema, ki ga obravnava. Mariborsko vpričitev pripravila J. Sovič.

— Vlom. Policija je dobila prijavo, da so preteklo noč neznan storilec vlomil v barako železničarja Josipa Potočnika v Melju in mu pokradli iz nje razno orodje v vrednosti 1.300 Din.

— Kolo ukraden. Pekarskemu pomočniku Antonu Parararu je bilo včeraj v Patten bahovi ulici ukraden kolo, vredno 500 Din.

— Zadnja vrzitev Straussove operete »Cigan baron« bo v nedeljo zvečer. Stauss se danes osvaja poslušalstvo s svojimi neizčrpnimi in bogatimi melodijami. Pa tudi vsebina nudi mnogo zabave. Za predstavo veljajo znižane cene.

— Napad. Blizu Pragerskega so v sredo pozno zvečer napadli iz zasede neznan fan-

tje 28-letnega delavca Franca Leskovarja in ga zabolili z nožem v levo stran prsi. Pripeljali so ga v bolnico.

— O krasotah Jadrana bo predaval v sredo 22. aprila v dvorani Ljudske univerze naš dober poznavalec lepe jadranske obale kapetan Gjuro Pany z Sušaka. Predavanje bo spremljal s serijo izredno lepih diapozitivov naš fotografski strokovnjak in priznani planinec g. Ljudevit Griesbach iz Zagreba.

Iz Celja

— Zlet celjske sokolske župe bo 14. junija v Celju. Dopoldne bodo skušnje nato povorka, popoldne pa javen nastop brez veselice in točenja alkoholnih pijač. Ta dan bo doživelo Celje spet veliko sokolsko manifestacijo.

— Večer slovenske besede — sodobne lirike se bo pričel drevi ob osmih v celjskem gledališču. Opozorjamo občinstvo in tudi srednješolsko mladino na to pomembno in edinstveno kulturno prireditve.

— Lutkovo igrice »Maribel« bo uprizoril lutkovski odsek celjskega sokolskega društva v soboto 25. in nedeljo 26. t. m.

— Siferski izpiti za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, konjskega in šmarškega sresa ter iz območja predstojništva mestne policije v Celju bodo 18. maja ob pol 9. dopoldne dalje na sreskem načelnstvu v Celju.

— V celjski bolnici je umrla v četrtek učiteljica v p. Aleksandra Mijatovičeva iz Celja, Dečkova cesta 3.

— Nesreča ne počiva. V sredo je padla dveletna hčerka postrežnice Elizabeta Hriberškova iz Pečovnika pod železniškim viaduktom v Zagradu ter si zlomila desno nogo in se poškod. po vsem telesu. Istega dne si je osemletna posestnikova hčerka Pavla Mastnakova iz Straže pri Dramljah pri padcu zlomila desno nogo. Na cesti na Pristavi je neki tovorni avtomobil v sredo povozil 25-letnega posestnikovega sina Jakoba Straška z Imenske gorice pri Sedlarjem v mu poškodoval prsni koš. Stošek je dobil tudi notranje poškodbe v trebuhu. V četrtek je padel 20-letni sin tovarniškega delavca Viljem Pečnik iz Gaberja na cesti med Konjicami in Slovensko Bistrico s kolesa in si zlomil levo roko. Istega dne si je 21-letni dninar Albert Grm s Polzele pri Žaganju drn odžagal desni kazalec. Pone-

srečeni se zdravijo v celjski bolnišnici.

— Nočno lekarniško službo ima od vseh tega petka 24. t. m. lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

JUNAK

— Draga ženica, oprosti, da bom zdajle treščil krožnik ob tla. Hočem ti namreč dokazati, da sem v hiši jaz gospodar.

BISTRA GLAVA

— Nimate pojma, — se baha ponosna mamica, — kako bistre glave je naš sinko.
— No, Mihec, pojdi sem in povej stričku, koliko je tri in tri.
— Tri in tri je pet, — se odreže Mihec.
— No, vidite, — se razveseli njegova mamica, — samo za eno se je zmotil.

ŠPEDICIJA TURK Ljubljana

prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklarirane blaga in vse informacije brezplačno
Telefon interurban 24-59. Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice)

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjske vprege kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili
Telefon interurban 21-57. Masarykova c. 9 (nasproti tov. kolodvora)

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din.

Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

FRENCHOATE ter vsa oblačila v ogromni izbiri odlično izdelana si nabavite najugodnejše pri Preskerju Sv. Petra c. 14 Telefon 38—83. G.R.

50 par entlanje

azuriranje vezanje zaves, perila monogramov gumbic
Veska zaloga perja a 6.75 Din.
Ljubljana, Gospodarska 12.

Priporoča se

KOŠAK IVAN

slikar in pleskar

Ljubljana

GORUPOVA ULICA 4.

TRGOVINA

v sredini Ljubljane se radi zaposlitve prodaja lakoj. Pisane ponudbe pod šifro »Dobra prometna točka« 1313

MALI OGLASI

»SLOV. NARODU«

IMAJO

SIGUREN USPEHI

Louise Renée de Keroual:

Kraljeva ljubica

Roman

Ker niso pomagale prošnje in zvijače, se je zatekla zapuščenca ljubica k tarnanju in pokornemu ali grozečemu prigovarjanju, kakor ji je pač narekovala njena častiljivost, ponos, lakomnost, ljubosumnost, pa tudi srd.

Bilo je res žalostno videti jo zapuščenno, kruto kaznovano zaradi greha, ki ga je bila storila bolj iz lahkomišelnosti nego iz resnične ljubezni do paža. Bila je še mlada, lepa in dražestna. Če trdi to njena rivalinca, bo gotovo res.

Spomnjam se lady Seymourove, kakor je njena nežna, sloka postava vabila roke, da bi jo objele. Njene lokave žive in žareče oči so se sladko, radostno smehljale. Njena polt je bila kakor z rožo prepletena lilija, njen obraz kakor da ga je modeliral Praxitel za Venero. Njena bujna nedrja, mehke nežne roke in lepo oblikovane noge, vse je bilo očarljivo, vse zapeljivo.

Pri vsem tem pa ni imela prave vzgoje in tudi njen razum ni bil v skladu s telesnimi vrlinami. Bila je vrtoglava in

12

vihrava, preveč ponosna in samozavestna. Napram sebi je bila preveč prizanesljiva, napram drugim pa premo. Bila je razvračen in trmast otrok. Naj omenim eno njenih zadnjih pisem, ki jih je pisala kralju. Glasilo se je:

»Ali se še vedno jezite name, moj vroče ljubljani nevaležnež? Ali me res hočete zapustiti zaradi moje otroške vrtoglavosti, ki bi se ji morali Vi prvi smejeti, namestu da se jezite? Ali morete biti Vi, krutež, napram meni tako hladni in neprestano mišljati na ubogega paža, ki ste ga itak dovolj kaznovali? Mar se že niste dovolj osvetili, da moram še vedno čutiti Vaš gnev? Kje so tako globoki razlogi za očitke, če sem po dolgih letih enkrat podlegla trenutni slabosti, kar je pa itak ostalo brez posledic? Mar mi niste sami pokazali poti s svojimi ljubavnimi spletkami, mi, češ, da razpihujejo plamen vaše ljubezni do mene? Kolikokrat sem se jim smejala z Vami, smejte se enkrat tudi Vi z menoj. Prevelika je Vaša pravdnost, da bi mi odrekli milost, ki sem vam jo v tako veliki meri izkazovala. Pridajte torej brez gneva in očitkov po odpuščanje in prinesite svoje odpuščanje. Pričakujem Vas drevi. Vse je pripravljen, da boste sprejeli kakor običajno. Ali pa pridite vsaj na sestanek, tako Vam velevala ljubezna Vaša prva

ljubica, pričakuje Vas s strastjo in ognjem, kakršnega niste še nikoli čutili v njenem objemu.

Seymourova.

Kralj je bil sklenil prekiniti razmerje, ki mu je šlo že na živce. Sicer je bil pa prepričan, da bi jaz nikoli ne postala njegova ljubica, če bi se ne odrekel Seymourovi.

Vladar je ukazal, naj se umakne iz njegove okolice in uživa dobroto, ki ji jih je bil že prej naklonil. Nikoli več naj bi se ne obračala nanj, vse stike z njim in dvorom naj prekine. Taka je bila njegova najvišja in nezključna volja.

Ta nepričakovani kraljev korak je dvignil po vsej državi mnogo prahu. Govorilo se je za in proti. Toda pri tem udarcu strele so padle v srce lady Seymourove vse strasti, v prvi vrsti maščevalnost in njena žrtve naj bi postala jaz.

XIII.

UGRABITEV FRANCELINE D' KEROUAL.

Iz moje rivalinje je postala furija, snujoča tisočere naklepe, kako bi me dobila v svoje roke in nasitila svojo maščevalnost.

Ta brezsrčna Angležinja je že vnaprej čutila peklensko radost, da bo mogla

VSAK RADJSKI NAROCNIK,

ki hoče spoznati in uživati oddaje vseh domačih in inozemskih radijskih postaj, mora imeti radijski list. Naš najboljši radijski list je ilustrirana tedenska revija

NAŠ VAL

ki prinaša poleg točnih in pregledno urejenih sporedov še zanimivosti iz radijskega, gledališkega in filmskega sveta. List je razkošno ilustriran in prinaša redno modne novosti.

Zahvalite se danes »Naš val«.

DAJ TATA KU — KU —
Dubravka Manojlović

Upravi »Našega vala« Ljubljana, Knaflijeva ul. 5.

Podpisani
Ime in priimek
točen naslov
naročam tedensko ilustrirano revijo »Naš val«, gledališke, film in modne priloge.
Naročnino bom plačeval:
mesečno Din 30
četrtletno Din 90
polletno Din 180
celoletno Din 360
(Naročnina vključuje poštno).

V 1936.

Podpis